

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjuttányosabb számítással,
díjazás szerinti.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények,

ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., felévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:
BODNÁR ISTVÁN.

Beltartók: **JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.**

Kiadja:
BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Deputáció a kereskedelmi miniszterhez.

A szekszárdi vasuti mizeriák közismertek. A ki minálunk egyszer megfordult, esküt tesz reá, hogy bár járt legyen az ország, sőt a világ bármely pontján, ilyen türethetetlen állapotot még sehohsem tapasztalt. De boldog ember az, aki csak egyszer vagy kétszer volt kénytelen itt megfordulni, bár fogát esikorgatja, utóbb már mulatni is tud a sok ferde állapoton. Utóvégre egyszer kibírja az ember, hogy reggeli 9-től, délután, 4 helyett, 6, sőt 8 órára legyen Szekszárdon. Vagy, hogy Dombóvár felől jövet félnapra ott felejtsek Bata-széken; mindez csak egy vagy két tüszúrás. De nekünk már az egész testünk agyon van tetovirozva. Mert az őszi vagy most a téli hónapokban van-e egyetlen nap, hogy vonat késés ne lenne, hogy lapjainkat valahol el ne felejtjenék? Késő ősszel 6—8 ezer hektoliter bor feküdt raktár és kocsis hiányában az Isten szabad ege alatt. Jöhetett volna hirtelen hideg, ügyes pesti kövezet — tolvajok felét el is emelhetnék volna s kinek a kára mindez? Bizonyára a feladóé. Hja mert a vasut kezét pompásan tud mosni, amikor baj van. De máskor mit törődik mi velünk. Tombolhatunk, dühönghetünk, hogy

villany világításunk daczára az állomáson nincs egy fedett perron, első osztályú váróterem s hogy ott még ma is a „jeczet ég jaz lámpába“, vagyis inkább petrólis; hogy nincsen egy tiszta kocsi, a pécsi kiállítás miatt hónapokig egyetlen-egy folyosós kocsi is ki volt más vonalrészre kölcsönözve . . .

De nem folytatjuk. Valaki még azt foghatná ránk, hogy az itt felsoroltak újságíró agynak fantazmagóriái. Átadjuk tehát a szót Szekszárd város új polgármesterének, ki úgy látszik erős kézzel ragadta meg a gyeplőt s mindent elkövet, hogy a botrányos állapotok orvosoltassanak.

Igy polgármesterünk, mint lapunk más helyén olvasható, értekezletet, majd képviselő testületi ülést hívott össze, a mely elhatározta, hogy még egy kísérletet tesz, vagyis monstre deputációval keresi fel a kereskedelmi minisztert, kérve a botrányos állapot megszüntetését.

A küldöttség vezetésére a kerület képviselőjét, Szabó Károlyt kérték fel, ki már értesítette is polgármesterünket, hogy a miniszter vagy szerdán, vagy esütörtökön fogadja a küldöttséget. A polgármester azonban a szerdai közigazgatási ülés miatt e hó 19-ére tette a tisztelgés napját, egyuttal Szekszárd vá-

ros nevében a küldöttséghez való csatlakozásra felkérte Tolnavármegye összes képviselőit s kikérte a vármegye támogatását is, amelyet Apponyi Géza gróf fő- és Simonsits alispán a legnagyobb készséggel helyezett kilátásba.

Nem hihetjük, hogy oly széles látkörű férfiú, mint Kossuth Ferencz vezetetni engedné magát továbbra is indolens, valósággal rosszakaratu alantásaitól, biztosra visszük tehát, a magyar államvasutak forgalmi történetének eme szégyenkövet végre valahára eltakarítja a minduntalan megbotránkozók utjából.

De lássuk polgármesterünk nagy alaposággal kidolgozott feliratát egész terjedelmében.

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

A nem remélt esalódás nyomán fakadt, mely sajnálattal vettük tudomásul Nagyméltóságodnak, Tolnavármegye közönségéhez márc. 94,174 sz. alatt intézett azon rendeletét, a melylyel a közönség által is jogosnak és gazdasági életünk fejlődésének sine qua nonját képező az iránti kérelmünk teljesítését elutasította, hogy „a sárbogárd-szekszárdi vasuton a forgalom terén önhibánkon kívül uralgó stagnálás, pangás és elmaradottság eltávolíttassék, illetve végleg megszüntetessék.“

Eppen azért, bizalommal Nagyméltóságodnak, a magyar közlekedésügyi politika terén kifejtett szakavatott, közhasznú és nagyarányú működése iránt, ismét kénytelenek vagyunk kérő szavunkat felemelni és tiszteletteljesen

TÁRCZA.

Egy modern poétának.

Én is keletről indultam nyugotnak,
Mi bennem forr, az is csak sziltya vér!
Vagyok magam is sarja ős Mogornak
És küzdök én is tarka álmokért . . .

És látom én is, sorvadóba' törzsünk,
Egünk hánygó biborban alkonyul.
Vad, vészes árnyék vágat el fölöttünk
És véres szárnya fojtón ránk borul . . .

De kishitű gond vergődő siráma,
Gyötrelmes jajt kobzomon nem fakaszt . . .
Mert hívő lelke daczos göggel várja,
Az új sarjút zsendítő új tavaszt!

Óh, nem nyugatról virrad ránk a hajnal,
Nem idegen megváltót várok én.
Ha ősi eke szántja ősi vassal,
Csak úgy hajt ki az ősi televény . . .

Csengő dallal ne hívj hát új vidékre,
Mi csak a régi tarlón mehetünk . . .
Nincs eggyebünk, egy ezredév emléke,
Elvessük azt is? — Koldusok leszünk . . .

SZILÁGYI FERENCZ.

Két koponya.

Irta: Máthé Zoltán.

Schultz a tudós professzor, a világ-hírű antropológus, a kis német egyetemi város büszkesége íróasztalánál ült. Az óriási, zöld ernyővel letakart villanylámpa kékes

fénykörében két finoman preperált koponya fehérlék.

Az illatos havanna szivar füstje széles, szürke csikokban uszkál a lámpa körül; a tudós elmélázva szippant egyet-kettőt belőle. Husvét estéje van és ő az egész heti szünetet jól felhasználta, a méréseknek egész tömegét végezte és rubrikázta be a legpedánsabb pontossággal.

A derekas munkát végzett, jó lelkiismeretű emberek esendes nyugodalmát élvezte és aranykeretes pápaszemét mosolyogva hordozta körül a kránimétereken, koponya-állványokon és szögmérőkön, miközben markáns vonásu, galambosz fejét hatalmas karos székének párnájára nyugtatja.

Az asztal szélére tett havanna szivar füstje előbb bodor, kék karikákban, azután vékony sugárban emelkedett a sötét mennyezet felé. Emelkedett, emelkedett és a kanyargó, szürke füstfelhő lassan-lassan elhomályosította a lámpa fényét, a szoba háttere komor feketeségbe vezetett, csak a két koponya ragyogott fehéren és vigyorgott rendületlenül . . . Igen, vigyorgott . . . Megdöbbenve konstataulta ezt az agg tudós, ki megszokta, hogy ne csak az anyagot, az életlen, holt anyagot lássa ezekben az emberi csoportokban. Azonban csakhamar elmosolyodott saját izgatottságán, hiszen bizonyos, hogy csak a furesa megvilágítás okozza a koponyák hunyorgását s ha másfelé fordítja őket, ismét visszanyerik semmitmondó kifejezésüket.

Fel akart állni, hogy megigazítsa a koponyákat, de végtelen csodálkozással tapasztalta, hogy nem tud megmozdulni. Egy

láthatatlan erő székéhez nyomta, mintha vas-pántok szorították volna vissza.

Boszankodva nézett szét a szobában, melyben fagyos fuvallat lengett végig. Ekkor megszólalt az egyik koponya, halk, leheletszerű hangon:

— Schultz professzor!

A tudós égnek meredő hajjal, az ijedségtől megdermedve bámult reá, de a koponya ismételte:

— Schultz professzor!

Ön rettenetes tévedésben van, mikor az alakot tanulmányozza, ahelyett, hogy a lényegét keresse . . . Hígyje meg, hogy téves utakon jár. Hamis tudomány az, melynek szolgálatában erőit felemészti, melynek ifjuságát és életének tartalmas felét feláldozta . . . Önök szemében az anyag minden, ez az alap, melyen állítólagos igazságait, a tudományos dogmákat felépítik és e kínai falon túl látni egyáltalán nem tudnak, — vagy nem is akarnak.

A professzor homlokán nehéz izzadságcseppek gyöngyöztek s alig bírta kinyögni: — De kérem, a tudomány mai álláspontja . . .

A koponya epésen felkaczagott:

— A tudomány mai álláspontja?!

Tudtam, hogy erre hivatkozik! Hivatalos tudomány, mindig erre hivatkozik, évezredek óta Gallileit, a Keplert elitélő papok is erre hivatkoznak; Voltát, a békák táncmesterét pedig egyszerűen kinevették . . . Erről tehát ne is beszéljünk. Az önök eszközei — drága professzorom — még maig is rendkívül korlátoltak és gyermekesen naivak. Maga a kutatás ugyan a haladás

kérni Nagyméltóságodat, hogy az alább felsorolt és tüzetesen megindokolt kérelmünk teljesítését, megadni méltóztassék.

1. Mély tisztelettel kérjük, hogy a rétszilasi-szekszárd-bátaszéki vonal részére a természetes elágazásnál legyen a vonatok csatlakozása, illetve Rétszilasi állomás olyképp bővítessék ki, hogy ezen vonal csatlakozó állomás lehessen.

2. Hogy a teherforgalom a személyforgalomtól elválasztassék és a személyvonatokkal csakis gyorsírt lehessen szállítani, míg a darab áruk és teher forgalom részére külön kezelő és teher vonatok állíttassanak be.

3. Hogy ebből kifolyólag a személyvonatok tényleges sebessége 40 kilométerre emeltessek fel.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Igérgetünkhez képest, az első pont alatt felvett kérelmünket indokoljuk azon megczáfolhatatlan szakértelmen alapuló tényekkel, hogy a sárbogárdi állomás köztudomáslag a vonat forgalom lebonyolítására, illetve a vonatok rendezése, ma már teljesen elégtelen, kibővítése pedig, részint a város fekvése, részint a magántulajdon képező puszták miatt, rendkívüli és majdnem leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Ami a rétszilasi csatlakozás iránti kérelmünket illeti, ezt indokoljuk azzal, hogy a rétszilasi csatlakozás esetén nem kellene a szekszárdi vonathoz a sárbogárdi állomásig terjedő 10 kilométer távolságot, oda és vissza megtenni, mi által egy a dologi, mint a személyi kiadásokban tetemes csökkenés éretnék el, viszont a Pécsre, vagy Fiuméba szándékozó szekszárdi utasnak nem kellene Sárbogárd s onnét ismét Rétszilásra utazni, hanem felszállhatna Rétszilason, miáltal tetemes idő megtakarításban és nem csekély egyéni kényelemben részesítenék.

Hogy ez az általunk kérelmezett változás, mily nagy megtakarítást hozna az államnak, legyen szabad csak arra utalnom, hogy a mostani állapot szerint közlekedik hat vonat és pedig: 20, 23, 22, 20, 22 és 21 perczes menetel, összesen tehát 128 perczet, vagyis 2 óra 8 perczet veszteget arra, hogy Rétszilasi és Sárbogárd között feltétlenül elháríthatatlan ok miatt közlekedjék.

Tekintve már most azt, hogy Rétszilasi és Sárbogárd 10 kilométerre van egymástól, a megtett ut naponta 60 km., egy hó alatt 1,800 és egy év alatt 21,600 km. felesleges utat tesz a mi vasutunk.

egyetlen biztosítéka, de nagy kérdés, hogy az idővel folyton változó igazságok megéri-e egy egész emberi élet örömet és gyönyörűségét? . . . Én mondom, hogy nem! Nem! Nem! — rikácsolta az éles hang. — Önök, a mai kor reális tudósai, tulajdonképpen a legnagyobb idealisták, álomképeket üldöznek, légvárat ostromolnak . . . Hát a csontok méreteiből, összehasonlításából akarja ön kimagyarázni a fajok kiválását és az emberi értelem evolúcióját? . . . Óh, óh, balga ember! Lássa, én is kutattam, böngésztem egész életemben, mint ön s most látom csak be, hogy a dióség, amit kerestem, üres fantom, leélt életem egy színtelen sivatag, fáradtságom pedig hiábavaló volt.

Schultz dühös replikával akart kirukkolni, de megszólalt a másik koponya:

— Tisztelt uram! Én fiatalon haltam meg, nekem nem volt módomban a tudást garmadába gyűjteni. Igaz, hogy nem is volt valami erős oldalam a tudomány, de volt fiatal, szép kedvesem . . . Es most úgy érzem, hogy csak az Ó iránta érzett olthatatlan, nagy szerelmem maradt meg bennem, ami földi. A többi elmosódott, elfakult. Emlék, tudás, ábránd, mind elmúlt, kihunyott, egyedül a szerelem él a siron túl is, a maga ragyogó, teljes pompájában. Tisztelt professzor, szeretett-e ön valaha?

— Ostobaság! — kiáltott fel Schultz tanár és oly erővel ugrott fel karosszékéből, hogy majd feldöntötte az íróasztalt. Körülnézett és csodálkozva dörzsölte meg a szemét. Szivarja még ott füstölgött az asztal szélén és a villanylámpa kékes fénykörében gúnyosan vigyorgott a két fehér koponya.

Ha tehát Nagyméltóságod nagybecsű figyelmére méltatja, hogy 21,600 kilométernyi utnak megtételére mennyi szén szükséges s mennyi a felszerelvények, kocsi, lokomotív kopás értéke, azt hisszük, a Rétszilasi állomásnak, Nagyméltóságodnak mult évi 94,174 számú rendeletében 70 ezer koronára tett átalakítási költsége megtakarítások által alig egypár év alatt visszatérül, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy egy elkerülhetetlenül szükséges új tehervonat s ennek ellen vonata beállításával 8 vonat közlekedése mellett a feleslegesen befutott kilométerek száma egy év alatt 28,800 kilométerre fog rugni.

A második pontban előadott kérelmünk indítéka abban a megdönthetetlen tényadatban rejlik, hogy egy a személy, mint a teher forgalomnak, külön vonattal történendő lebonyolítása, semmiféle anyagi áldozattal, jobban mondva reá fizetéssel nem járna.

Mert statisztikailag megállapított és beigazolt tény, hogy míg 1897. évben kiadott 43,520 menetjegy, addig 1907. évben már 96,273, s így körülbelül 10 év alatt a forgalom 109%-tel emelkedett. Az áru forgalomnál a tíz év alatti emelkedés még sokkal nagyobb és sokkal kedvezőbb.

Mert csak nézzük a bor és szénforgalmat.

Az 1897. évben Szekszárdról csak 114, 1896. évben 123, az 1905. évben 393, az 1906. évben 594 és az 1907. évben már 780 kocsi bor lett elszállítva, tehát a tíz év alatti emelkedés átlaga körülbelül 580%. És ez az óriási emelkedés egyéb áruknál is megvolt.

Ily körülmények közt tehát, amint anyagi áldozatról beszélni nem lehet, úgy nem lehet ez alapon a külön személy és tehervonat létesítése iránti kérelmünket sem elítélni.

A harmadik pontban előterjesztett kérelmünk teljesítése szintén nem kerül túl nagymérvű anyagi áldozatba.

Mert szakvéleményen alapul azon ténybeli állításunk, hogy a jelenlegi mozdonyok nemcsak 40, de szükség esetén egész 50 klm.ig fokozható sebességgel járathatnak s így a 40 km. sebesség eléréséhez külön mozdonyok nem szükségesek. De nem szükséges a felépítmények különös nagy áldozattal való megerősítése sem.

Mert nincs másra szükség, csak az ugynevezett „talpfák“ sürítésére, ami szintén szakvélemény szerint nem kerülne többbe, mint 30—40 ezer koronába.

Itt más beruházás nem igényeltetik,

— Az ördögbe is, elaludtam! — szól. és egy nagyot szippantott szivarjából . . .

Másnap reggel kedélyesen megreggelizve, munkához látott De amint a tollat kezébe vette, fülebe csendült a tegnapi esti diskurzus:

— A szerelem a siron túl is él!

Dühösen kapott végtelenül száraz, de éles analízissel készülő nagy művének folytatásába . . . Hiába, a fekete betűk, mint apró kis gnómok, ugrálni, táncolni kezdtek előtte és élesen hallotta gúnyos hahotájukat:

— Tisztelt professzor! Szeretett ön valaha?

A perczek multak és bár igyekezett megfeszíteni minden figyelmét, egyre azon kapta rajta magát, hogy ábrándozik, mint egy szerelmes kis diák. Hogy miről? Édes Istenem, egész semmiségekről. Régen ködbe tűnt, rózsás arcok, megfakult virágok. elnemúlt dallamok zsiibongtak körülte . . . Hiába csóválta, a kemény, fegyvelmezett koponya ez egyszer felmondta a szolgálatot. Lelkének olyan hurjai lettek megpendítve, melyekről azt hitte, hogy örökké pihenni fognak. Boldog nyugalmát sajnálni kezdte és szörnyen dühöngött. Hirtelen lecsapta a tollat, felugrott és kinyitotta az ablakot. A husvétii barangzó lágyan ringatózott a langyos, tavaszi levegőben. Lent az utcán vidám, mosolygó emberek sétálgattak és a virágos kalapok alól nevető leányarcok tűntek elő.

És Schultz professzor nagyon, de nagyon furesán érezte magát . . .

mivel a személybiztonság czéljából az örházak építése már folyamatban van, így a veszélyeztetett pontok, nevezetesen a nagyobb kocsi közlekedéssel bíró utak átszelésénél az örök által kellő felügyelet gyakoroltathatik.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Minden egyes kérelmünk indokoló részében elismerjük, sőt teljes tudatában vagyunk annak, hogy kérelmünk teljesítése anyagi áldozatba kerül, de ha megfordítjuk az érem másik oldalát és tekintetbe vesszük, hogy ezen vonalon annak 25 évi fennállása alatt sem a közlekedés gyorsítása, sem a közönség kényelme, sem pedig az áruforgalom kedvezőbb lebonyolítása érdekében semmiféle változás, előrehaladás nem történt, s ha tekintetbe vesszük, hogy itt Szekszárd városán kívül, Tolna, Mőzs, Harecz, Agárd, Fadd, Kölesd, Nagydorog, Kajdaes, Győrköny, Sárszentlőrincz, Pálfa, Bátaszék, Bata, Alsónyék, Pilis, Ócsény és Dees nemesak számra nézve nagy, de népes, virágzó és vagyonos községek lakossága van első sorban is a legközvetlenebbül érintve azon Nagyméltóságod előtt is már ismeretes és a legenyhébb kifejezéssel élve: türhetyetlen vasúti forgalmi mizeriák által, melyek gazdasági életünk fejlődését nemhogy fellendítenék, de egyenesen megfojtják s ha tekintetbe vesszük, hogy ezen 90—100 ezer lakosságot túlhaladó községeken kívül legkevesebb 20—25 nagykiterjedésű s egytől egyik a legbelterjesebben kezelt uradalmak gazdasági életére is zsiibasztó hatást gyakorol ugyancsak az a forgalmi eszköz, illetve vállalat, amelynek éppen a gazdasági és kulturális élet minél fokozottabb fellendülését volna fölvívása elősegíteni: akkor nem hisszük és nem akarjuk elhinni, hogy Nagyméltóságod elzárkóznék azon 2—300 ezer korona beruházási költségáldozattól, mellyel egy egész vidék léteérére nehezedő forgalmi hátrányok elhárítása eszközöltethetnék. S ezt annál inkább sem hihetjük, mert hiszen statisztikai adatok szólnak amellett, hogy az állam által hozandó áldozat nem csak erkölcsi hatásban, de pénzbeli bevételekben is tetemesen megtérül. Mit igazolunk azzal, hogy 1897. évtől 1907. évig, tehát tíz év alatt a személyi forgalom 109%, a podgyászforgalom 12%, a gyorsáru feladási forgalom 508%, az ide szállítás pedig 900%, a teheráru behozatali forgalom 50%, a kiviteli forg. 110%, a faáru forgalom 750%, a szénáru 400%, a borforgalom 580%, a gabona forg. 134%-tel emelkedett. Ily óriási forgalom mellett tehát teljesen kizártnak vehető, hogy a hozandó áldozat meg ne térüljön.

Ezen az egész vidéket egyaránt érintő okokon kívül legyen szabad végül még Nagyméltóságod nagybecsű jóakarátát és figyelmét azon különös helyzetre irányítani, amelyben különösen Szekszárd város van.

Szekszárd r. t. város 15—16 ezer lakossal a vármegyei közigazgatás és törvénykezés székhelye, amellyel tehát mint adminisztracionális és igazságügyi központtal a vármegye mind a 6 járásának lakossága közvetlen érdekeltsége révén állandóan a legszorosabb összeköttetésre van utalva. Ipari és kereskedelmi forgalma, főleg nagykiterjedésű szőlőhegyeinek jelentékeny anyagi áldozatokkal történt sikeres rekonstrukciója óta az utóbbi években fellendült és az egész város nagyszámú értelmiségével, törekvő, munkás és haladni vágyó lakosságával a fokozatos fejlődés képét és modern jellegét viseli magán.

Ez a megyének kulturális, kereskedelmi és ipari gőczpontját képező város lakossága tulnyomólag bortermeléssel foglalkozik. A bor értékesítése azonban ma már a vasut forgalmi viszonyainak kedvezőtlen volta miatt alig lehetséges. Mert úgy a hazai, mint a külföldi kereskedők elkerülik. Mivel ha el is tekintenek az ideutazás rendkívüli nehézkes voltától, de nem tekinthetnek el attól, hogy vett boraikat 5—6 hétig kénytelenek a vasuton szabad ég alatt hagyni, mert előbb az elszállítás lehetőségére még csak gondolni sem lehet.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Ezekben voltunk bátrak röviden kifejteni azokat az okokat, amelyek alapján ismételtelen azon tiszteletteljes kérelemmel

járunk Nagyméltóságod elé, hogy a gyors és kényelmes vasuti összeköttetés áldásaiban bennünket is részesíteni méltóztassék.

Szekszárd, 1908 február hó 4-én.

Hazafias tisztelettel

dr. Szentkirályi Mihály
polgármester.

Gyógyszertárak — gyógyszerészek.

Azt olvasom a lapokban, hogy ismét új pályázó van a Szekszárdon felállítandó harmadik gyógyszertárra.

Mivel minden évben akad erre egy-két pályázó, azt bízhatnánk az ember, hogy Szekszárd vagy a legegészségtelegebb vidéki város, vagy pedig olyan óriási fejlődésben van, hogy a meglévő két gyógyszertár már éjjel-nappal való munkával sem győzi kiszolgálni a betegeket.

Egyik sem áll. Szekszárd, hála Istennek elég egészséges város. Viszont azonban fájdalom, haladása oly lassu, hogy például a múlt népszámlálás adatai szerint lakosainak száma, nemhogy szaporodott volna, de valamivel talán még meg is fogyott.

Ki is mondhatjuk tehát mindjárt, hogy a mi véleményünk szerint általános érdek nem követeli, hogy Szekszárdon még egy új gyógyszertár legyen. A mostani kettő teljesen megfelel, elég a szükségletnek. Két gyógyszerészünk tisztességesen megélhet, bár jövedelmüket jócskán megcsappantotta az utóbb engedélyezett drogueria, a harmadik pedig csak tengődnek, mivel a környék is elég sűrűn meg van rakva gyógyszertárakkal.

De nem erről van most szó. Hogy kell e egy új, harmadik gyógyszertár? — majd eldönti a törvényhatóság. A vármegye bizonyára nem lesz következtelen, mivel Szekszárd viszonyai édes-keveset változtak, kilátás szerint nem is egyhamar változnak, nem hihető, hogy egy, vagy már félévvel ezelőtt hozott határozatától eltérjen s veszélyeztetve a másik két gyógyszertár megélhetését, még egy harmadiknak felállítását javasolja.

Szekszárdon tehát nem egy hamar lesz egy harmadik gyógyszertár. Ezzel aztán végeztünk is a gyógyszertárakkal s most rátérhetünk magunkra a — gyógyszerészekre, már t. i. itt sem egyes személyekre, hanem a karra, magára.

Hát biz a gyógyszerészek java részének elég szomorú sors jutott. Nem azokat a gyógyszerészeket értjük, a kik különféle képpen-módon gyógyszertárakhoz jutottak, de a kik diplomájukkal a zsebben, lesik, várják, ha egy-egy gyógyszertári engedély ölükbe cseppenne.

Sehol sem divik akkora protekció, mint a patika-jog megszerzése körül. A miniszterek beszélhetnének legtöbbször, hogy micsoda befolyások érvényesülnek ilyenkor. Egy két agyon protezsált embernek „bolond szerencséje” is akad talán, amikor új jog kiosztásáról van szó, viszont azonban a kevésbbé szerencsések életük fogytáig leshetik a változó miniszterek kegyének rájuk mosolygását. Szomorúan tapasztalják ok, hogy minden miniszternek van egy sereg új embere. Egy-egy nagy protekcióval bíró pedig két, három jogot is elnyer életében. S a jogot, amely könnyen kapta, annál nehezebben — értsd a tömött bugyellárist — adja tovább. A gyógyszerészeknek tehát erős tömörüléssel azon kellene munkálkodniok, hogy ilyes dolgok meg ne történhessenek. Erős agitációit indítani nemcsak szép hírlapi cikkekben, de más uton is, hogy a gyógyszer-tári jog engedélyezésének kérdése rendeztesék. A jogok elnyerése kor és érdemek szerint történjék. Befolyásos képviselők fiait, hozzátartozóit ám vásároljanak maguknak patikát, de 35—40 évig várakozó segéd elől ne harácsoljanak össze 2—3 gyógyszertár nyitási jogot is. Szabályozni kellene az átruházási jogot is. A nem reáljogu gyógyszertárakat csak az egyenes leszármazók vehessék át, vagy legfeljebb az özvegy. Ennek elhunytával a családot kárpótolja az új jogutód, a kinek a miniszter a patikajogot újból

adományozza. Így nem lesz a miniszter által feltételelesen, időhöz és személyhez kötött engedély — végtelen. Lesz felszabadult patika-jog, mi által nemcsak a kiváltságosak, de a kevésbbé protekciózások is boldogíthatók.

Szóval tenni kell valami okosat. Új patikákat lehet még itt amott felállítgatni, de nem tanácsos, csak ott, a hol azokra feltétlenül szükség van. Az e téren való nagy konkurrenzia árt magának az általános közegészségügy magasabb kívánalmainak, mert éppen az annyira kívánatos — megbízhatóság csökkenésére vezet. Pedig ha valahol, úgy itt szükséges leginkább a feltétlen — megbízhatóság!

VÁRMEGYE.

A közigazgatási bizottság ülése. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését február hó 12-én tartja meg.

Az állandó választmány ülése és megalakulása. Az állandó választmány február hó 12-én délelőtt 9 órakor alakuló ülést tart.

VÁROSI ÉLET.

Városi közgyűlés Szekszárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 4-én, a Szekszárd szálló nagytermében, dr. Szentkirályi Mihály polgármester elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő határozatok hozták. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére *Schmideg Mór* és *Új János* képviselőtestületi tagokat kérték fel. 2. A vasuti közlekedési viszonyok javítása ügyében elhatározták, hogy a lapunk vezető helyén ismeretett kérelmet nagy küldöttség adja át a közlekedési miniszternek, amely küldöttséghez való csatlakozásra felkéri a vármegyebeli országgyűlési képviselőket és a vonat által érdekelt községeket, a küldöttség vezetésére pedig *Szabó Károlyt* a kerület országgyűlési képviselőjét kérték fel. A küldöttségben való részvételre a képviselőtestület tagjait a polgármester fogja felkérni. 3. A *Fleischer Ödön* fakereskedő telepengedélyezése tárgyában hozott alispáni határozatot, amely megsemmisítette az I. fokú véghatározatnak azt a feltevést, hogy a fatelep, ha a város közérdeke ezt megkívánja, egy év alatt kártérítés nélkül megszüntetendő, tudomásul vette s abban megnyugodott. 4. Az *Eisler Manó* állatorvos helyettesítésével felmerült díjakat kiutaltványozták. 5. *Bognár Albert* tb. tanácsnok részére évi 720 K tiszteletdíjat állapítottak meg. 6. A tisztviselőtelepnek a belterülethez való csatolása ügyében dr. *Horváth Jenő*, dr. *Leopold Kornél*, *Kovács Dávid* és *Bekes Mihály* hozzászólása után kijelentette a képviselőtestület, hogy a telepet a belterülethez csatolni hajlandó, ha a tulajdonosok a telep utcáinak tulajdonjogát a város javára bekebelezetik. Kikötötte továbbá a képviselőtestület, hogy ha a telep utcáinak kikövezését soron kívül kívánják, úgy ezekhez a költségekhez, ugyszintén, ha a telepre vezető ultra szűgölő pince kisajátítását kívánják, ennek árához kétharmadrészen hozzájárulni kötelesek. 7. *Szilágyi Dezső* szinigazgatónak pótlólag 35 K teremdíjat visszautaltványoztak. 8. *Ónódi Sándor* és *Antal* illetőségét megtagadták.

A villanytelep átvétele, vásár piaci jog megváltása. Városunk új polgármestere komolyan hozzálátott, hogy a városnak új jövedelmi forrásokat teremtsen s a meglévőket jobban kiaknázza. Így értesülésünk szerint már megtette az előzetes lépéseket arra, hogy a villanytelep már most tavasszal a város saját kezelésébe menjen át s hogy a vásári s piaci jog az alapítványi uradalomtól megváltassék. Ily céltudatos, komoly munkával lehet csak egy várost fejleszteni, a boldogulás útjára vezetni, polgármesterünk tehát biztos lehet benne, hogy ily irányu nemes törekvésében maga mellett találja a város polgárságának összességét.

HIREK.

Február 5.

*Igazgatónk — alispán lett,
Szólt lehalt a kaszinó.
Reinprecht! Ennek öröme
Haljon lyuk, malac — tinó!
Január hó szerdájára
Terveztük az ünnepet,
Ámde »újév« napja miatt
Ezt tenni nem lehetett;
Másodikát — csütörtökölt —
Szántuk lehalt ünnepül.
De úgy láttuk, hogy ha várunk
A »vidék« is beröpül;
Így történt, hogy januárban
El lön bizony halasztva
A szerdai közvacsora
Csütörtökről — szombatra!
De szombaton — negyediken —
Annál fényesebb vala —
Hajnalkor is ott esengett még
Molnár s Jakab vig dala!
Ami pedig előbb történt,
Megirták a hírlapok
S ismétlésbe bocsájtkozni
Én ma itt nem akarok
Ami pennám meghihette
Az — a folyó február:
Miért volt az olyan csendes?
Haldoklik a »szerda« már?
Dehogy! Dehogy! A szép estély
Volt ennek oka csupán:
Teljes négy napig aludtunk
Az elsei bál után.
A mi szerdánk meg nem halhat,
Csak erőt gyűjtve pihen
S egy magányos őrszem most is
Ott vacsorázott hiven:
A »szerdának« van jövője —
Annak meghalni bajos —
Álma felett ott virrasztott
Ifj. Leopold Lajos.*

—n

— **Küldöttség az alispánál.** Mórágy község képviselőtestületének küldöttsége folyó hó 6-án tisztelgett *Szakács Imre* mórágyi ref. lelkész vezetése alatt, *Simontsits Elemér* alispánál, akit arra kértek, hogy a volt jegyző elen folyamatba tett, de immár befejezett büntügyi eljárás miatt három év óta üresedésben levő községi jegyzői állás betöltése iránt intézkedjék. Az alispán szívesen fogadta a küldöttséget és a község kérelmének teljesítését megígérte.

— **Kitüntetés.** *Wirthl József*, műszaki tanácsosi címmel kitüntetett főmérnök, a budapesti folyammérnöki hivatal főnöke, akit mint az ármentesítő társulatunkhoz rendelt miniszteri megbízottat kiváló szakértelméről és ügybuzgóságáról oly előnyösen ismerünk, most a földművelésügyi miniszter rendeletéből a valóságos műszaki tanácsosi állásba lépett elő.

— **Lovagias ügy.** *Benyovszky Rezső* gróf országgyűlési képviselő és nagybirtokos, *Somsich Tihamér* gr. és *Antony Rudolf* utján elégtételt kért dr. *Leopold Kornél* lapszerkesztőtől, a lapjának 4-ik számában megjelent vezércikk egyik kitétele miatt. Dr. *Leopold Kornél* dr. *Kramolin Gyulát* és ifj. *Leopold Lajost* nevezte meg segédeitül. A tárgyalások során, miután dr. *Leopold Kornél* megbízottai kijelentették, hogy a cikkben semmiféle személyi vonatkozás nincs és velük gróf *Benyovszky Rezsőt* sérteni nem akarta, az ügyet mindkét fél megbízottai a lovagiasság követelményeinek megfelelően elintéztnek jelentették ki.

— **Eljegyzések.** *Szabó János* szekszárdi városi mérnök mult vasárnap délelőtt tartotta eljegyzését *Mayer Ilonkával*, *Mayer János* birtokos és kereskedő leányával Szekszárdon. — *Trauh Árpád* Dunaföldváról eljegyezte *Wein Margitot* Paksról. — *Szászy Lajos* vasuti főmérnök eljegyezte *Hegyes-halmi Lajos* keresk. miniszteri tanácsos leányát *Ellát* Budapesten. — *Nagy József* pusztá-adormajori uradalmi intéző eljegyezte *Kerner Márton* leányát *Annuskát* Zombáról.

— **Névnap.** A szekszárdi Mayer Arlow magániskola tulajdonosa, Mayer Antalné urnó február 2-án tartotta névünnepeit. Ezt az alkalmat az intézet növendékei felhasználták arra, hogy a jó Mari néni meleg és közvetlen ünneplés keretében szeretetükről és haláljukról biztosítsák.

— **Halálozások.** Klinger Ferencz, a Tolnamegyei takarékos és hitelbank igazgatója, Szekszárdon, folyó hó 5-én, 74 éves korában elhalt. A megboldogult, aki magas kora dacára a legutóbbi időkig testi és szellemi erejének teljességében, a pontos tisztviselő mintaképe volt, s akiben a hitelbank nehezen pótolható tisztviselőjét vesztette el, kiváló pénzügyi szakember s társadalmunk általános tiszteletnek örvendő tagja volt. 1885-ben jött Szekszárdra, mint a hitelbank pénztárnoka. E minőségben kifejtett hasznos tevékenységének jutalmául és szaktudásának elismerésül 1899-ben igazgatósági taggá választották. Bátyjának, dr. Klinger István egyetemi tanárnak, m. hó 29-iki temetéséről meghívva jött haza Budapestről, influenzát kapott, mely megölte. Halálának hírére a városházára, a pénzügyi tanácsra, a kaszinóra és kath. olvasókörre kitűzték a gyászlobogót. Temetése folyó hó 7-én ment végbe, nagy részvét mellett. A szertartást Wölfler Ferencz és Kaposy Iván segédkezésével dr. Fent Ferencz szentszéki tanácsos végezte. Haláláról a Tolnamegyei takarékos és hitelbank igazgatósága adott ki gyászjelentést.

Sulyos csapás érte dr. Parragh Elek gyónki lakost nejeinek, dr. Parragh Elekné szül. Tóth Ibolykának, 1908. február hó 4-én, életének 27-ik, boldog házasságának 3-ik évében történt elhunytával. A megboldogult urnót, f. hó 6-án osztatlan részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A megboldogultat férjén, szülein és nagyszámu rokonnak kívül kis fia, Elemérke gyászolja.

— **Streicher Ignác** volt bőrgyáros Tevele, január hó 31-én, 84 éves korában meghalt. A község ezen közbecsülésben álló tagját, az egész község részvétele mellett, mult vasárnap temették. Kiterjedt rokonságon kívül fiai: Streicher Vilmos és Streicher Károly gyászolják.

— **Flaschner Fülöp** szemcsédi ispán községi iskolaszéki elnök meghalt.

— **Özv. Kindl Antalné, Kindl Vilmos** tamási-i rk. tanító édes anyja 71 éves korában f. hó 2-án elhunyt. Nagy részvét mellett temették el.

— **Rohács Mariska, Rohács József** paksi tekintélyes iparos leánya életének 16-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése e hó 2-án volt nagy részvét mellett.

— **Stern Miksa,** Paks község egyik legregibb divatáru kereskedője e hó 1-én, hosszas szenvedés után, életének 57-ik évében meghalt. Temetése e hó 2-án volt nagy részvét mellett.

— **Uj belmunkatárs.** Szabó Géza, a Tolnamegyei Közönség volt belmunkatársa, ki innen egyik budapesti lapnál nyert alkalmat, utabban az Ujvidéki Közönség belmunkatársa lett.

— **Házasság.** Harsányi Simonyi Zoltán budapesti posta- és távirtdatiszt ma tartja esküvőjét Budapesten, a belvárosi templomban Scriba Emma fővárosi tanítónővel.

— **Kitüntetett segédek és tanoncok.** A pécsi országos kiállítás igazgatósága megküldte a szekszárdi általános ipartestület elnökének a kiállítás keretében rendezett segéd és tanonc munka kiállításban résztvevő szekszárdi iparos segédek és tanoncok által nyert kitüntetéseket. E szerint kitüntetést nyertek és pedig aranyéremet és oklevelet: Sapszky Andor szabó és Bitter István magyarszabó tanonc, ezüst éremet és oklevelet: Árvai István kádár, Babics Mihály lakatos, Börcsök József késes, Czenger Ádám magyarszabó, Dömötör József asztalos, Forray Béla nyomdász, Frázon Ferencz rézműves, Grószbauer Lajos kötélgyártó, Hangonyi Lajos kovács, Kopeczky József könyvkötő, Mayer Ádám kádár, Mosonics János kalapos, Novák Károly kovács, ifj. Simon Ferencz késes, Schlésinger Gyula és Joó Gyula nyomdász, Szvoboda Géza könyvkötő, Tóth István szabó és Zambó István harangöntő tanonc; bronzéremet és

oklevelet: Baranyai Ferencz magyarszabó, Cziráky Ferencz lakatos, Fajt Ádám magyarszabó, Haas Jakab szabó, Kasos János kalapos, Potyondy János asztalos, ifj. Prantner István csizmadia tanonc; elismerő oklevelet nyert: Marth Sándor lakatos segéd.

— **Felolvasás a református iskolában.** A f. hó 5-én szerdán, a ref. egyház, iskolája nagytermében vallásos összejövetelt tartott. Enek és ima keretében Bajó János árvaszéki üllök ur olvasott fel a gyermekvédelemről. Kiindulva a legszentebb emberi érzelemnek, a mindeneket hívő, mindeneket remélő, mindeneket elfedező és soha el nem fogyó szeretetnek fejtegetéséből, részletesen ismerte a gyermekvédelemnek intézményét, kifejti, hogy jutott az el a fejlődésnek mai fokára. A felolvasást, melyet egész terjedelmében áthatott a tárgynak szerzete és a népnevelésre irányuló meleg törekvés, a nagyszámu közönség mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta. A felolvasás után Bodnár Jenő gyimn. VIII. oszt. tanuló szavalta Szász Belának „Harmincz pénz“ ez. költeményét a darabnak mely átérzésével s élénk színezéssel. A hallgatóság mind a felolvasónak, mind a szavalónak köszönetet mondott a szív s közreműködésért.

— **Gazdasági előadások.** Czeglédy Tivadar csurgói állami gazdasági szaktanár január 19-én és 20-án Diósbényben a rk. „Munkás és Gazdakör“-ben gazdasági előadást tartott, a gazdasági hitelszövetkezetekről és a nyugati szarvasmarha faj tenyésztettségének biztosításáról, s az értékelés módjairól. Az előadásokat nagy figyelemmel hallgatták a gazdák s ezek hatása miatt egy hitelszövetkezet megalakítását elhatározták.

— **Jégtorlás a Dunán.** Minden esztendő rendszeresen meghozza nálunk a jégtorlást. Sehol az egész Duna mentén nincs baj, csak nálunk. Az enyhe idő lehozta felülről, mindenünnen a jeget, tiszta a Duna Németországtól egész Gemenczig, itt torlódtott össze mind, nem tudott tovább vonulni; a csanádi átmetszés nincs még kiképződve, a grébezi holt Duna már úgy el van tömve, hogy nem tudja tovább szállítani az összegyűlt jégtömeget, mely így Gemencz felé egymásra torlódvá elzárja a Duna medrét. Gemencz alatt 3—4 méter 0 felett a vízállás, a torlás felett pedig 5—6 méteres, tehát 2 méter magas vízszintduzzasztást okoz. A paksi töttek mellett már 2 méteres víz áll és folyik a védekezés. Szerencsére a torlás nem erős. Az ármentesítő társulatok a kellő vízvédelmi előkészületeket megtették.

— **Megbízás.** Az igazságügyminiszter dr. Sartory Zsigmond dunaföldvári kir. járásbírósi aljegyzőt a dunaföldvári kir. járásbíróshoz kinevezett ügyészi megbízott állandó helyettesítésével megbízta.

— **Kölcsönös áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Falvay Sándor szekszárdi és Ledniczky Mihály veszprémi számtisztetket kölcsönösen áthelyezte.

— **Borkóstoló estély.** A szekszárdi polgári olvasókör mult szombaton 50 terítéssel pompásan sikerült borkóstoló estélyt tartott. Az első felkészítőt Boda Vilmos köri elnök mondotta, Horváth József a kör új igazgatóját elterve. Felkészítőket mondottak még Nyitrai Lajos, Franek János, Metzner József, Horváth József, Raduly Sándor, Sipos Márton, Mikecz Endre és Horváth Ignác.

— **Hófuvas.** A hóvár Bátát két napra teljesen elzárta a külvilágtól, némely házat úgy kellett kiadni a hófuvasból. Az országút horgasi bevágásán 180 ember két napig lapátolta a havat, míg egy szük nyílást tudtak nyitni a kocsiközlekedés számára a mely bemetszésben. A buda eszéki országuton más helyeken is, ahol egy kis bemetszés volt, úgy telefujta a hó, hogy se szánnal, se kocsival nem lehetett közlekedni, míg napszámosokkal utat nem nyitottak.

— **Műkedvelői előadás.** A szekszárdi református olvasókör a f. hó 9-én tartja első műkedvelői előadását. Szinre kerül Csepreghy Ferencznek „Sárga Csikó“ című népsziműve. Az előadást Göde Lajos ref. s. lelkész rendezi, az énekeket Bereczky Endre tanította be, s ezeket az előadásban Krammer

Zsófia urhölgy kíséri zongorán. Helyárok körszék az első sorban 1 K 40 fillér a többi sor 1 K. Állóhely 60 fill, diák és karzatjegy 50 fillér. A f. hó 6-án este tartott jelmezös főpróbán a szereplők olyan szép összejáratot produkáltak, hogy ez után méltán várhatunk nagyon szépen sikerült előadást. Tekintettel a jótékony célra is, melyet a ref. olvasókör fellépése szolgál, melegen ajánljuk az előadást a közönség szives figyelmébe.

— **Elített orvos.** A belügyminiszter dr. Schwartz Viktor lengyeli orvost gyógyszereknek rendelvény nélküli kiszolgáltatása és kézi gyógyszerárában kreolin tartása miatt 150 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A Séd vasuti hidjának felemelése.** A szekszárdi vasuti állomáshoz vezető uton levő Séd hidnak felemelése érdekében a szekszárd-bátai ármentesítő társulat főmérnöke Tolnavármegye alispánjához azon előterjesztéssel élt, hogy a hid felemelési költségét a vármegye, Szekszárd r. t. város és az ármentesítő társulat egyenlő arányban viseljék, mert ha csak az államvasutak hozzájárulásával lenne a hid felmagasítandó, akkor talán az soha meg nem történnék. Bizonyítja ezt az is, hogy már nyolc év előtt megindították az eljárást, de eredményre nem vezetett. A sikertelenség oka pedig az államvasutak szűkkeblősége és teljes részvétele volt. Az ármentesítő társulat főmérnöke egyúttal javaslatba hozta, hogy ezen ügy megbeszélésére Szekszárd város polgármestere és az ármentesítő társulat főmérnöke az alispán által egy értekezletre meghívandó lenne.

— **Népszövetségi gyűlés.** A „Katholikus Népszövetség“ szekszárdi csoportja 1908. évi február hó 9-én délután fel 4 órakor a kath. körben közgyűlést tartott. Tárgysorozat: 1. Megnyitó beszéd, tartja Szabó Géza főgimn. hittanár. 2. Beszámoló jelentés a „Kath. Népszövetség“ január 26-iki budapesti orsz. diszgyűléséről: a) Zboray Miklós dr. orsz. képviselő beszéde, felolvassa Balla Sándor tanító; b) a kath. népszövetség céljairól, írta és felolvassa Horváth Ignác tanító; c) Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök ünnepi beszéde, felolvassa Szabó Géza főgimn. hittanár. 3. Helyi csoportok szervezése. 4. Tagilletmény kiosztása az 1907 évre azoknak, kik még nem kapták kézhez. 5. Tagdíj beszéde az 1907. és 1908-ik évre. 6. Új tagok felvétele.

— **Muzeumi felolvasás.** F. hó 16-án dr. Kramolin Gyula tart felolvasást „A különböző népek lakásai“ról.

— **Nagy a halálozás.** Folyó évi január hóban Szekszárdon feltűnően nagy volt a halálesetek száma, ami városzerte beszéd-tárgyat képezte. Ezért itt közöljük a legutóbbi tíz év január havában előfordult halálesetek számát. 1898: 37, 1899: 30, 1900: 38, 1901: 36, 1902: 30, 1903: 33, 1904: 50, 1905: 39, 1906: 37, 1907: 37, 1908: 56.

— **Adomány.** A tolnamegyei takarékos és hitelbank a Bezerédj István-szoboralap javára 100 koronát, a városi szegényeknek szintén 100 koronát adom nyozott. Ez utóbbi összeget Nagy György gazdasági tanácsnok osztotta szét a szegények között.

— **Felolvasás.** Ipari és kereskedelmi ismereteket terjesztő előadást tartott Tolnán folyó hó 2-án este a tolnai iparosok olvasóegyletében Fábán József. Az ipar fejlődéséről és ipari politikánkra vonatkozó előadást nagy érdeklődéssel hallgatták az egylet tagjai.

— **Zeneestély.** A „Tolnai Jótékonyági Nőegylet“ február hó 1-én táncszal egybekötött zeneestélyt rendezett. A nagy számban összegyűlt közönséget a tolnai kör diszes nagyterme alig volt képes befogadni. Esti 8 órakor az „uri banda“ művészi preczizitással előadott opera egyveleggel nyitotta meg az estélyt. Az első szám elhangzása után meggyőződünk arról, hogy a banda tagjai kiváló zenészek. Zongorán Máté Károlyné urnő és Lengyel Rózsika k. a. játszottak kiváló egyöntetűséggel és nagy technikával. Czimbalmos Matejka Janka k. a., hegedű pedig Lengyel Ferencz urnő, Lengyel Ferencz és dr. Dallman Gusztáv játszottak kitűnő szaktudással. Partl Ferencz kellemes, lagy fuvola kísérete nagyban emelte az elért

hatást. A nagybőgőt Perler Mátyás kezelte ügyesen, gordonkán pedig Máté Károly, a zenekar karmestere játszott gyönyörű szólót és kíséretet. A derék zenekar fáradságát a közönség tapsviharral jutalmazta. Ezután ugyancsak a zenekar Máté Károlynak szerzeményét, egy székely népdalmotivumokból alkotott bájos tánczenét a „Csüdüngölő-t” adta elő zajos tetszéssel. A harmadik számot Taubner Árminné urnő művészi czimbalomjátéka képezte, ki szebbnél szebb magyar nótákkal lepte meg a hallgatóságot. Ezután Máté Károlynak „Zenetörténelem” című rendkívül mulattató zenebohózátát élveztük, melyben a zenekar kísérete mellett megismerteti a közönséggel Ádám apánktól kezdve a minden idők és népek zenéjét. Legkacagatóbb volt a hontentották egyhangú zenéje és a „Mégis hunczfut” című nótákeletkezésének ismertetése, melynek előadása közben a közkedvelt osztrák himnusz néhány ütemét is szerepeltették alig hallhatóan, melyre azután teljes erővel a lelkesítő Kossuth nótára zendítettek, melynek hangjainál a hadsereg egy ifjú tagja tüntetően eltávozott, de csak a szomszéd terebe. Majd Ábrahám Gyuláné urnő gyönyörű zongorajátékát élveztük, a „Czigány” nyitányt játszotta remek előadással. A zenekar ismételt játéka után „A Phrenolog” című bohózatot adták elő. Remekül játszott Lengyel Ferencz Delor márkai szerepében, ki mint phrenolog, koponyatudós mindenkinek fejét igyekezett megtapogatni és tanulmányozni. Nagy színpadi otthonosságot árukt el Ábrahám Gyula, ki Armand szerepében kitűnően alakított. Partl Ferencz, a komoly és szigorú konzul, Gyűszű István, az érdemrendes és sok csatát látott ezredes, dr. Dallmann Gusztáv, az önmagáért lelkesedő zeneszerző és Máté Károly, az inas: sokat mulattatták a közönséget ügyes játékaikkal. A szereplő hölgyek közül rendkívül kedvesen játszott Ábrahám Gyuláné urnő, mint a gondos és leányáért aggódó Adèle; Mari szerepét pedig Farkas Irénke k. a. adta, a nevelő intézetből kikerült leányka bájos naivságával. Lengyel Ferenczné urnő utánozhatatlan és kacagató komikummal alakította Madeleinet, az öreg nevelőnőt. Ügyesen játszottak még Taubner Árminné urnő, mint Sodron bárónő, Lengyel Rózsika k. a., Matejka Janka k. a. és Máté Károlyné urnő, mint a Konzul bálján megjelent Georgine, Pauline és Czeccile grófnők. Szerepeket még Perler Mátyás, mint udvari tanácsos és Varga Jolán k. a. Az előadás után rövid szünóra, ezután pedig a hajnalig tartó tánc következett. A bevétel 450 korona volt, a tiszta jövedelem pedig meghaladja a 250 koronát, a melyet a nőegylet kizárólag jótékony célra fordít. Az elért erkölcsi és anyagi siker által felbuzdulva, reméljük, hogy a derék szereplők és rendezők rövid időn belül hasonló kedves, élvezetes és felejthetetlen estélyt szereznek a tolnai halás közönségnek.

— **Dülöfélben levő plébánia lak.** A czikói róm. kath. hitközség kérelmére a szekszárdi államépítészeti hivatal kir. mérnöke műszaki vizsgálatot tartott a múlt hó 24-én, a czikói templom és plébánia lakban. Vizsgálatának eredményét a következőkben foglalta össze: A templomot halaszthatatlanul alapos javításnak kell alávetni, nevezetesen a templom felett 5—7 helyen a boltívek száma szerint, erős vasrudakkal kell összekötni, miután a súlyos boltívek nyomása az oldalfalakra oly nagy, hogy méltán félni lehet a leszakadástól. Hymódon megmenthető 40—50 évre. A plébánia lak oly rozoga, hogy itt a javítás teljesen czélszerűtlen, miután az egész épület dülöfélben van és közveszélyes. Ennek következtében az északi fal mellett levő két szoba hivatalból lezárandó.

— **Időjárás.** A Meteor időjelzései mostanában elég jól beválnak. Különösen beütött a folyó hó elejére jelzett hóvihár, mely 70 cm. vastag hóesést hozott, megállította a vonatokat, megakasztotta a forgalmat. Továbbra is rossz időt és különösen hosszú telet helyez kilátásba. Fagyos napok lesznek 10—15-ikén. Márczius is téliesnek ígérkezik, fagyos napjai: 3, 13, 20 és 31, úgy, hogy csak április első hete hozza meg a tavaszt. De a tavaszt is igen zordonnak jelzi, 9, 14,

24 és 27-én fagyos napokkal. Szóval hosszú telet, késői kítavasodást ígér. A meteor előfizetési ára negyedévenként 2 kor. Budapest, Donáti u. 2. sz.

— **Hitközségi közgyűlés.** A bonyhádi róm. kath. hitközség folyó hó 2-án tartotta ez évben tisztújító közgyűlését. Az egyházi elnök a kath. ügyek állásáról, a kath. népszövetség budapesti diszgyűléséről mondott bevezető nagy beszédet. A szövetségbe való beiratkozások vasárnap, február 9-én lesznek a kath. körben. A tisztújítás egyhangulag következő eredménnyel végződött. Elnök: Eibach Ödön, pénztáros: Müller József, jegyző: Schlenker Mihály, gondnokok: Rák Ferencz, Panholzer György. A közgyűlés Schlenker és Répás tanítóknak egyenként 280 kor. személyi pótlékot szavazott meg egyhangulag. A legközelebb megtartandó képviselői ülést az új iskolaszéket választja.

— **Műkedvelők előadása.** Harezon f. hó 9-én táncszal egybekötött műkedvelői előadás lesz. Színpad kerül a Gyimesi vadvirág. Örömmel látjuk, hogy oly kis község népe, mint Harecz, mennyire szívén hordja a kultura fejlesztését.

— **Adományok a szekszárdi népkönyhára.** A népkönyhára adakoztak: Lovay Ferencz Decs 5 kor. Ács Vendel Szekszárd 4 kor. Takács Gyula Dunaszentgyörgy 3 kor. Thodorovics Lajosné Szekszárd 12 literzsir, Holub Jánosné Szekszárd 10 liter bab, Tóth János Szekszárd 12 drb. nagy kenyér. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében hálás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd 1908. február 4.

Bezerédy Pál s. k.

— **Áthelyezés** Keller Gyula szekszárdi m. kir. posta- és távirda tiszt saját kérelmére Budapestre helyeztetett át.

— **Kinázásitási alapítvány.** Dr. Eiber Antal volt pesti orvos apátlan és anyátlan szegénysorsu árvaleányok részére 6000 kor. kiházásitási alapítványt tett. Ennek egy évi kamatjövendelmét a belügyminiszterium szegénysorsu és jó erkölcsű apátlan és anyátlan magyar honos árvaleányoknak adományozza, kik a lefolyt évben ugyancsak szegénysorsu és jó erkölcsű magyar honpolgárral házasságra léptek. Az 1907 évi kamatjövendelemért okmányokkal felszerelt, magyar nyelven írt kérvény 1908 márczius 1-ig a belügy miniszteriumhoz nyújtandó be.

— **Gardos pusztá.** A Rivierán elhalt jeles festőművésznőnk Kardos Gyulát, akinek a neve a baza határán kívül ismertebb volt mint idebent, (régii dolog, hogy mi csak halála után ismerjük fel jeleseit!) a családi birtok viszonyok közelebről csatolták Tolnamegyéhez. Atyja Kardos György hosszú ideig buzgó választmányi tagja volt a Szekszárd bátaí armentesítő társulatnak, birtoka a decsi határban feküdt, a 400 holdas „Kardos pusztá” mely most Szuprics György faddi juhászgazdáé. Ezt a pusztát a katonai térképek magyartalansága következtében „Gardos pusztá”-nak ismeri, onnan aztán belekerül majdnem minden térképünkbe az elferdített helynév. Ugyanazon katonai térkép szelvényén még a következő szittyia magyar helyneveket találjuk: *Hagyous* (talán Hatytyas?) *Gyűrűsháj* (gyűrűsálj helyett), *Gyönges melyik* (Gyöngyös mellék Oréshát??) Agárd pedig már *Agarden* és ha még egy Oberlajdnont Krhacsek lejön helyszínelni: bizonyosan „Augarten” ős német neve lesz Agárdnak. A baj abban rejlik, hogy térképeink átveszik a katonai térképek elferdített helyneveit, sőt tudunk esetet sváb lakta vidéken, átveszi a nép is, átveszi még a m. kir. telekkönyv is. Így Bátaszék mellett a Nyéki határban *Gányatfoki* dülöt mond a telekkönyv, mire a nyéki ember bizonyosan megcsóválja a fejét, mert ő azt magyarul Kánya foknak ismeri! A közönségnek mondott osztrák hadsereg így vetközteti ki a magyar helyneveket a legmagyarabb vidéken is, hát még vegyes lakosságú területen milyen pusztítás folyik ősi helyneveink körül.

— **Névmagyarosítások.** Novolní György majsamiklósvári lakos saját, valamint kk. Gizella és Anna nevű leányai családi nevének „Szentgyörgyi”-re, továbbá *Baunberger* Ignác faddi lakos, valamint Pál, Béla, Lajos

és Márta nevű kiskorú gyermekei családi nevének „Bolgár”-ra kért megmagyarosítást a belügyminiszter engedélyezte.

— **Előlépés.** Pártos Vilmos bátaszéki alapítványi főerdész, erdőmesterré lépett elő.

— **Köszönet nyilvánítás.** A tolnamegyei takaré- és hitelbank igazgatósága a szekszárdi róm. kath. ovoda és gyermek menhelyet fentartó egyesületnek 20 koronát utalványozott, mely kegyes adományért az egyesület ezuton mond hálás köszönetet.

— **Halálos baleset.** Kaspari Fülöp kesző-hidegkúti lakos, f. hó 2-án este a kertje felőli keskeny uton akart hazamenni, a mely mellett egy mély árok van. A sötétségben egyensúlyt veszített s a mély árokba zuhant, a hol eszméletlenül találták meg hozzátartozói. A szenvedett sérülések következtében másnap meghalt.

— **Amerika áldozata.** Bonyhádról jelentik, hogy *Horváth* József öreglaki hegyi lakos munkát keresni Amerikába ment. A nehéz viszonyok következtében nem igen tudott boldogulni az új hazában s december 29-én — anélkül, hogy feleségét értesítette volna — visszajött. Éjjel érkezett a faluba s lakására sietett, melyet azonban üresen talált. A szomszédoktól tudta meg, hogy felesége mással él együtt. Emiatt folytonos perpatvar volt a házastársak között s a férj az első napon össze is szurkálta feleségét. Majd igyekezett beletörődni a helyzetbe, ami azonban sehogy sem akart sikerülni. Tegnap éjjel ismét összeszólalkoztak és az asszony kétszer fejbéütötte férjét, aki azonnal meghalt. A gyilkos asszony önként jelentkezett a hatóságnál, mely őt letartóztatta s a nyomozást megindította.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Aki a templomból lop.** Mühl János gyönki lakos evangélikus lelkésznek a téli bundáját a templomból ellopták. A gyanu Bognár János ellen irányul, mert a lopáskor ő volt a templomban harangozni s másnap a községből eltűnt. Bognár János a harangozó leányával vadházasságban élt.

— **Betöréses lopás.** Özv. Natán Józsefné szül. Márkus Teréz magyarkeszi-i lakoshoz múlt hó 31-én éjjel, a míg a szomszédban időzött, ismeretlen tettesek betörték s 3112 korona készpénzt, s mintegy 30 korona értékű szivart és cigarettát elloptak. A dohányt és szivarokat egy szérüs kertben megtalálták, de a tetteseknek és a pénznek semmi nyoma.

— **Utczai támadás.** Fajertag Károly decsi lakos, a decsi nagykorosmában Szücs Sándor és Csöndes Jánossal összeszólalkozott, a miért ezek, mikor Fajertag onnan hazament, az utcán megtámadták, ütlegelték s aztán egy árokba lökték. Fajertagnak ez alkalommal 5 korona készpénze is elveszett, a melynek elrablásával bántalmazott gyanusítja.

— **Könyöradomány gyűjtési engedély.** Tolnavármegye alispánja Klézl Ferencz szekszárdi lakosnak április 1-ig terjedő időre könyöradomány gyűjtési engedélyt adott.

— **Hirtelen halál.** Kiss Julianna, 63 éves dunaföldvári hajadon az udvarában hanyatt fekve, lábball az utca felé fordulva halva találtatott. Orvosi rendőri vélemény szerint a halált szívszélhűdés okozta. Büntett gyanuja kizárva.

— **Verekedés.** Mihályovics József 21 éves bölcskei legény Nagy János ottani lakos földmivest e hó 2-án úgy megverte, hogy rajta 14 napig gyógyuló testi sértést ejtett. A tettest a csendőrség a dunaföldvári járásbírósnak feljelentette.

— **Meghalt a szemétdombon.** A Paks közelében levő Daróczy pusztán egy kocsis fájdalmas nyöszörgés hangjait hallotta a szemétdomb alól. Csakhamar keresésére indult és a szemétdomb alatt egy félholt emberre akadt. A kérdéseire, hogy miként került oda, nem birt felvilágosítást adni. A félholt embert azután Paksra vitték, de kihallgatni már nem lehetett. Csak annyit tudott mondani, hogy

Bársony Józsefnek hívják és azután meghalt. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember a hideg elől keresett a szemétdomb alatt menedéket.

— **Tolna vármegye erdősegeinek 1907. évi állapota.** A Tolna vármegye területén fekvő erdőbirtokok kiterjedése az 1907. év végével 550542 kat. hold volt, ebből azonban tulajdonképeni erdőterület csak 533574 kat. hold, míg 6032 kat. hold az erdőbirtokhoz tartozó egyéb termékeny, 10936 kat. hold pedig terméketlen terület. Az elmúlt évben az erdőterület 5 kat. holddal apadt, mely apadás az egyes kisebb erdőterületeknek különféle célokra való kikebelezésének következménye. Az erdőterület 0.4%-a futóhomokon, 69.3%-a feltétlen erdőtalajon és 30.3%-a nem feltétlen erdőtalajon áll; 66.7%-a alapítványi és hitbizományi erdő, 39.3%-a pedig magán erdő. A kopár vízmosásos területek erdősitése az elmúlt évben örvéndetes haladást mutatott. A befásításra 13 birtokosnak 309500 darab facsemete lett kiosztva, melylyel 50 kat. hold kopár területet ültetett be átlag 60% sikerrel. Erdőség az említett tartós szárazság folytán aránylag több esetben fordult elő, azonban kisebb terjedelemben s így az okozott kár nem jelentékeny. Az erdei termékek értékesítési viszonyaiban, nevezetesen a mű- és épületfa árában némi esés észlelhető, minek oka az elmúlt év kedvezőtlen hitelviszonyaiban keresendő. A tűzifa ára változatlan maradt, az erdei munka- és fuvarberek némileg emelkedtek.

— **Megtámadás.** Falusi Imre 20 éves paksi legényt egyik reggel fél 4 órakor lakásán, az istállóban alvás közben megtámadták és összeszurkálták. Orvosi vélemény szerint 8 napon tuli testi sértést szenvedett. A paksi csendőrség a nyomozást megindította és megállapította, hogy a tettesek Fehér Pál 23 éves és Kovács 24 éves legények voltak. A csendőrség a tetteseket a paksi kir. járásbírósnak feljelentette.

Jegyző urak figyelmébe.

Az új vármegyei és községi főkönyvnek megfelelő, a központi járás jegyzőegylete által elfogadott adófizetési iv. (adókönyvnek) mely egyesíti magában az összes állami, megyei és községi adók előírásai és lerovási rovatait, elkészült és kapható 100 darabonként 3 koronáért *Báter János könyvnyomdájában*, papír, rajz és írószer kereskedésében. Az adónzeti iv igen czélszerű és az új főkönyvi és beszédési nyomtatványhoz okvetlen szükséges.

„DELICIA“ CUKRÁSZDA

Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények

Bonbonok

Likörök

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

18—18

FOGORVOS

KOVÁCS J.

vásártér-utcai műtermében hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak (hidmunka) készíttetnek. Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — Szegényeknek rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Egyházmegyei közgyűlés. A szekszárdi református egyház a folyó hó 3-án tartotta meg első rendkívüli közgyűlését. Annak lefolyásáról a következő jelentés érkezett be hozzánk. Az elnöklő lelkész d. e.

10 órakor nyitotta meg a közgyűlést és annak tárgyául a presbyterium megválasztását, illetőleg a presbyteriumnak választás utján való kiegészítését tűzte ki. A presbyterium régi tagjai közül bennmaradtak Kalmár János, Decsházi György, Császár Imre, ifj. Nagy József és Török András, a többiek részint kiléptek, betöltvén a presbyteri 12 évet, részint lemondtak. Elnöklő lelkész a kiléptettek és lemondottak helyét betöltendő, elrendeli a szavazást. A d. e. 11 órától d. u. 4 óráig tartó szavazás eredménye a következő: A kiléptettek helyére választottak Török László, Majsai István Szászi, Majsai István Töttös, Majsai György András, és Töttös János Kovács. A lemondottak helye a következőkkel töltetett be: Lukács Ferenc Szászi, Szendrei László, Boros Lajos, Csötönyi János Ferenc, Söröss Sándor, Mészáros Pál Komáromi, Dömötör Sándor, Szászi Imre, Horváth Pál, Csötönyi és Kovács Ádám Török. Ezekon kívül választott a gyűlés öt póttagot a következők személyében: Kocza János Dani, Mészáros Ádám Szászi, Török Pál Majsai, Csötönyi József Kutas, Hess János Lengyel. Elnöklő lelkész, miután pár meleg szóval megköszönte a megjelenteknek az egyház iránt tanúsított nagy érdeklődését és az újonnan megalakult presbyteriumra Istennek áldását kívánta, a közgyűlést bezárta.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Közgyűlés. A Szekszárdi Első Magyar Asztaltársaság, a „Magyar Király“ szállodában, február hó 2-án tartotta meg, Mutschenbacher Ödön elnökle alatt évi rendes tisztújító közgyűlést. Elnökké egyhangulag ismételt Mutschenbacher Ödön, alelnökké Wilhelm Ede, jegyzővé Jártas János, pénztárossá Mutschenbacher Lipót, igazgatóvá Obernig Károly, számvizsgálókká Uglár János és ifj. Tóth Pál, választmányi tagokká Albert István, Kovács Mihály, Rácz Pál, Pekary János, Róth Ferenc, Török János, Halmos József, Schulez Gusztáv, Waczek László, Wilhelm Alajos, Nagy János Prantner és Trischler Gyula Gyula választottak meg.

Új egyesület. A szekszárdi kereskedelmi alkalmazottak önművelés, megfelelő szórakozás és érdekük megvédése czéljából egyesületet alakítottak. A titkár a következőképp alakult meg: Elnök: Popper Simon, alelnök: Darvas Ferenc, pénztárnok: Freund Lajos, titkár: Deutsch Zsigmond, jegyző: Dusinski Simon, ellenőrök: Brück Ignác és Gomba Gyula, háznagy: Nej Károly, könyvtárnok Sugár Izsó. Választmányi tagok: Borovitz László, Rumsauer János, Weisz Gyula, Engländer Sándor, Bauer Rudolf, Goldberger Jenő, Fischl Oszkár és Schwartz Ernő.

Nőegyleti közgyűlés. A paksi izraelita nőegylet január hó 30-án tartotta tisztújító közgyűlést Behr Jakabné korelnök vezetésével. Az izraelita nőegyletnek több mint 25 éven át volt elnöke, Freund Árminné ezen állásáról leköszönt, mivel Paksról végleg Budapestre költözött. Az eltávozott elnök érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítették. A tisztújításon egyhangulag elnök lett Babinec Pálné, alelnök Schwarcz Salamonné, titkár dr. Freund Gyuláné és pénztárnok Steiner Vilmosné; ezenkívül 12 választmányi tagot választottak. Az új elnök a maga és tisztársai nevében szép szavakban köszönte meg a beléjük helyezett bizalmat és ígérte, hogy a vármegye ezen legregyebb nőegyletének felvirágztatása érdekében minden lehetőt el fognak követni. Az egyesületnek jelenleg 100 tagja van. Ezen nőegylet a támogatást nagyon megérdemli, mivel egész éven át a szegényekkel szemben nagy jótékonytáskát gyakorol.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Iskolaszékek megalakulása. A murgai rk. iskolaszék 1908. január 11-én újra alakult. Egyházi elnök: Razgha Lajos, világi elnök: Rittmann Márton, jegyző: Rutter-

schmidt Márton és gondnok: Rittmann István lett. — A tengődi rk. iskolaszék 1908. január 19-én újra alakult. Egyházi elnök: Kovács József, világi elnök: Németh József id., jegyző: Horváth Ferenc, gondnok: Németh György és Varga Mihály lett. — A kocsolai rk. iskolaszék újra alakult. Egyházi elnök: Hoffer Gergely, világi elnök: Laskó Dezső, gondnok: Dubinyák János, jegyző: Hábel Vince. — A pinczehelyi rk. iskolaszék 1908. január 17-én újra alakult. Egyházi elnök: Fodor József, világi elnök: Niedermayer Gyula, jegyző: Hajas János ifj., gondnok: Scheiber Imre és Takács Péter lett. — A gyántpusztai rk. iskolaszék 1907. december 31-én újra alakult. Egyházi elnök: Fodor József, világi elnök: Gyérei Rikárd, jegyző: Henrik Jenő, a kegyuraság képviselője Havas Béla lett. A zombai rk. iskolaszék 1908. január 26-án újra alakult. Egyházi elnök: Razgha Lajos, világi elnök: Lunova János, jegyző: Radics Gyula gondnok: Fáth Márton lett. — A medinai községi iskolaszék 1908. január 30-án újra alakult. Elnök Halmi Tivadar, gondnok: Fejes József, jegyző: Greifenstein István lett.

Új iskolaszéki elnökök. A Tolnai izr. iskolaszék elnökévé Tubner Adolf helyébe, ki ezen hosszú éven át viselt tisztségéről lemondott, Scheiner Simon választott meg. — Az ozorai izr. iskola elnökévé e hó 1-jén dr. Nagy Sándor választott meg.

Tanítóválasztás. Ulrich Ilona kecskepuzsztai tanítónő Valesára, Antóni Mária pedig Kecsepusztára választott meg tanítónőnek.

A hazai ipar érdekében. A m. kir. kereskedelemügyi muzeum igazgatósága a Hazai ipari beszerzési forrásokból Tolna vármegye kir. tanfelügyelőjéhez a tanítók között leendő szétosztás végett 300 példányt küldött.

Vándor könyvtárak. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa a nép- és vándorkönyvtára at elsősorban a megalakult ifjúsági egyesületekkel bíró községekben óhajtja felállítani.

Tankönyvek. Dr. Pacséri Károly miniszterileg engedélyezett igen jó tankönyveket irt az elemi iskolák számára. Kaphatók a Polatsek-féle könyvkereskedésben Temesvárott. A magyarok története képekkel be- kötve 60 fillér, a III. és IV. osztályos földrajz 60 fillér, az V. és VI. osztályos földrajz 70 fillér. Miután ezen tankönyvek nagy gyakorlati tudással vannak irva, azokat bevezetésre melegen ajánljuk.

Munka apasztás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 198/1908. eln. számú rendeletével értesítette a kir. tanfelügyelőket, hogy irodai teendőiknek apasztása czéljából az állami és községi elemi népiskolákat és azok tanítóit érdeklő általános rendeleteinek sokszorosítása és szétküldése alól a tanfelügyelőket felmenti s rendeleteit 1908. február 1-től a „Néptanítók Lapja“ utján fogja közzétenni. Nevezett lap tehát hivatalos közlés joghatályával ruházottat fel s a hivatalos részt az áll. és községi tanítók elolvasni, illetve a hivatalos részben közölt rendeleteknek tanfelügyelői felhívás nélkül is eleget tenni tartozik.

Állás szaporítás. A közoktatásügyi miniszter előzetes beleegyezését adta a szakcsi rk. fiu és leányiskolánál szerzendő 1—1 új állomás felállításához.

Új iskola. Jánosmajorban iskolát állít a lakosság.

Államsegélyek. Ábrahám Hermin ozorai rk. tanítónő 900 és 200, Lakatos József szátkai rk. tanító 316, Tascsek Anna kop-pányszántói rk. tanítónő 280 és 200, Hammer József györkönyi ág. hitv. ev. tanító 400, Scherer János keszöhidéktuti ág. hitv. ev. tanító 900 és Varga Kálmán felsőregi rk. kántortanító 200 korona államsegélyt nyert. — Gere Antal ozorai izr. tanító korpótlékának fedezésére 400 korona államsegély utalványoztatott. — Tanos Gizella görbői községi tanítónő 900 és 200, Szabó Ádám mőcsényi rk. tanító 400, Váradiné Deutsch Berta görbői izr. tanítónő 400 és 400 korona államsegélyt nyert. — Schäfer Mihály kistor-mási ág. ev. tanítónak 400 és Polgár József

keszõhidegkuti ág. ev. tanítónak 400 korona államségely utalványoztatott.

Igazolvány. A 4413/1908. számú közoktatásügyi miniszteri körrendelet értelmében azon tanító, ki betegség vagy egyéb tőle nem függő körülmények miatt volt kénytelen tanítói működését abbahagyni, tartozik a kir. tanfelügyelőnél jelentkezni, ezen okokat bizonyítani, mely esetben erről a kir. tanfelügyelő a tanító részére igazolványt állít ki és ad át, mikor is a megelőző tanítói szolgálat ily esetben nyugdíjba beszámíttatik, t. i. ha tanító ismét állásba jut.

Statisztika. A közoktatásügyi miniszter 116,791/1907 sz. körrendeletében elrendelte, hogy a tanítók a statisztikát a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz rendesen küldjék fel, e hivatal megkereséseinek tegyenek eleget, felhívásaira válaszoljanak. Egyben felhívta a kir. tanfelügyelőket, hogy a hanyag tanító megbírságolása vagy fegyelmi vizsgálat alá vonása céljából a szükséges lépéseket tegye meg.

Szanatorium tanítóknak. A gyulai szanatoriumban 14 ingyenes hely kerül betöltésre. A tüdőbeteg tanítók és tanítónők a gyulai szanatorium igazgatóságához forduljanak.

Iskola megnyitás. A hatóságilag bezárt Paks-pusztai községi iskolák újból megnyitottak, mert a gyermekek között fellépett járványos betegség megszűnt. — A gyermekek betegsége miatt hatóságilag bezárt ózsápusztai iskola újból megnyitottatott.

Tanítói állás szervezése. A bölcskei ref. III. tanítói állomás rendessé szerveztetett.

Felekezeti-külföldiek iskolai adója. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1908 évi január hó 20. án 80,116/1907. sz. a. kelt leiratában elrendelte, hogy a községek a felekezeten kívüliek által a községi, városi pénztárba évenként befizetett összegeket községi iskola hiányában, az egyes vallás felekezeteiből történt kilépések arányában a községben lévő iskolát fentartó felekezet rendelkezésére bocsássák.

Államségely kérvény beadási ideje. Az izr. tanügyi értesítő 2. száma közli, hogy amely tanítónak kérvényei márczius 31-ig a miniszteriumba érkeznek, azok az államségelyt 1907. július 1-től vizsamenőleg megkapják.

P É N Z I N T É Z E T E K

Rovatvezető: Schneider János.

A Szegzárdi Takarékpénztár közgyűlése.

A Szegzárdi Takarékpénztár f. hó 6-án délelőtt 10 órakor tartotta rendes évi közgyűlését saját helyiségében. Az ülésen 30 részvényes mintegy 350 részvényt képviselve volt jelen. Az ülés vezetésére elnökké Leopold Sándor, a Tolnamegyei Takarékpénztár és Hitelbank vezérigazgatója választott meg. Leopold Sándor az ülést megnyitván a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Tanárky Árpád és László Lajos jelöltettek ki.

A tárgysorozat 3. és 4. pontjának tárgyalása összekapcsolatván, dr. Steiner Lajos igazgató felolvasta az igazgatóságnak következő tárgyalagos, az intézet beléletét teljesen megvilágító és szak szempontból is igen érdekes jelentését:

„A szegzárdi takarékpénztárnak az 1907. évi LXI-ik üléstevéről összeállított zárószámadást bemutattva, jelentésünket következőkben terjesztjük elő.

A lefolyt üzletét az egész világ pénzügyi rendkívüli megrálgatása teszi emlékeztetéssé. — Az Amerikában támadt közgazdasági válság hullámai átesaptak Európába is úgy, hogy az európai arany valutás államok jegybankjai, arany fedezeteiknek megoltalmazása céljából, kénytelenek voltak a kamatláb fokozatos felerelésével védekezni.

Igy tett az Osztrák-Magyar bank is. Ennek ugyan nem forgott veszélyben alapjainak arany fedezete, mert hisz a készfizetés felvételére eddig törvény még nem kötelezi, de mint a bank hivatalos indokolásában mondja, a külföldi magas bank kamatlábakkal szemben, az alacsony kamatláb megtartása mel-

lett, váltó árfolyam különbözetek révén, megkárosodástól méltán tarthatott.

A pénzpiacz állása Magyarország és Ausztriában 1907. évi november hó 11-ikétől kezdve vált legsúlyosabbá, a mikor az Osztrák-Magyar bank hivatalos kamatlába, váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámításáért 6% ra, kölcsönökért államjárdékokra, sóbánya jegyekre, magyar kincstári utalványokra és az Osztrák-Magyar bank zálogleveleire 6½% ra, végül kölcsönökért egyéb értékpapírokra 7% ra emeltetett.

Még inkább súlyosította országunk helyzetét azon részben politikai okokra visszavezethető körülmény, hogy a külföldről és Ausztriából nagymértékben özönlött vissza a magyar értékpapír és azt a budapesti piacznak kellett felvenni, továbbá azon körülmény is, hogy gazdasági válságtól tartva, a hitelt az Osztrák-Magyar bank megszorította.

Ily körülmények között intézetünk vezetésében a legnagyobb óvatosságra voltunk utalva, miért is nagyobb összegű kölcsönök tartós lekötésétől, bár a megye területén történt nagyobb mérvű birtok eldarabolások következtében arra bőséges alkalom kínálkozott, tartózkodtunk, nehogy válságos időben váltóviszszámítást kelljen igénybe vennünk.

E helyett tanácsosabbnak tartottunk, hogy azzal a néhány százezer koronát tevő betéttökünkkel, ami rövid idő alatti visszafizetés kikötésével bízott intézetünk kezelésére, megyebeli néhány pénzintézetnek siesünk segítségére

A pénzpiacz bekövetkezett súlyos helyzete igazolta alaptökénk és tartalékaink felerelése körül mult évi rendkívüli közgyűlésünkön tett intézkedéseink helyességét, de e felerelés igazolta várakozásunkat is, mit hozzá kötöttünk.

Az új részvény kibocsájtást teljes siker koronázta. Két részlet már teljesen be van fizetve, sőt a III-ik részletre is, bár még csak folyó 1908. év márczius hó végén válik esedékessé, mérleg szerint előre 14960 korona befizetés történt.

Ámde a felemelt alaptőke még nem is áll teljes összegében rendelkezésünkre, a felerelés örvendetes hatása az intézetünk irányában fokozottabb mértékben megnyilatkozott bizalomban már is érezhetővé vált.

Ugyanis összehasonlítva egyes üzletágaink állapotát az 1906. évi állapottal, az tünik ki, hogy a lefolyt évben egyedül folyószámla betétünk apadt 100655 kor. 10 fillérrel, ellenben betét üzletünk 628087 K. 50 fillérrel, váltó tárczánk 167390 K. 61 fillérrel, előleg kölcsön üzletünk 25630 K. 85 fillérrel, jelzálog bizt. kölcsön állományunk 24963 K. 40 fillérrel, jelzáloggal tört. kölcsönök 57773 K. 18 fillérrel, kezességgel bizt. kölcsönök 747 K. 25 fillérrel és folyószámlai kihelyezésünk 507755 K. 01 fillérrel emelkedtek.

Tehát ez összehasonlítás végeredményeként megállapítható, hogy a lefolyt évben egyrészt betét üzletünkben, másrészt gyümölcsöző kihelyezéseinkben az emelkedés külön-külön meghaladja a fél milliót.

Ilyen körülmények között és főleg azért is, mert behajthatlan követelések ezimén az 1907. évben csupán 1341 kor. 86 fillert kellett leírunk, méltan kellett jó üzleteredménynek bekövetkeznie.

Mérlegünk tiszta nyereseményül 122121 K. 11 fillért mutat ki, vagyis oly rendkívüli összeget, mely az 1906. évi 92728 K. 25 fillért tevő nyereseményével szemben, még ha le is írjuk belőlük az 1906. év mérlegének 12560 K. 66 fill. nyeresemény átviteleit, még mindig 28230 K. 47 fillérrel haladja túl az előző üzletév eredményét.

Ezen összehasonlításnál azonban magyarázatul meg kell jegyeznünk, hogy fentebbi összegből az 1906. évi nyereseményhez viszonyítva csupán 16305 K. 15 fillért lehet valószínűsítünk emelkedésnek tekinteni, mert a 11925 K. 32 fillért tevő további emelkedés a mérleg készítésénél az életbe lépett új alapszabályok rendelkezéseinek alkalmazása következtében állott elő.

Ugyanis a mig régi alapszabályaink értelmében a rendes tartalék-alap kamatoztatott és kamatai az évi nyereséget terheltek,

addig új alapszabályaink értelmében nem kamatoztatik, minek következtében üzletünk ez évi jövedelme 5681 K. 80 fillér tehertől szabadult.

Mig továbbá régi alapszabályaink értelmében az értékpapír árkülönbözeti veszteség az évi tiszta nyereséget csökkentette, addig új alapszabályaink 79. § a úgy intézkedik, hogy az árkülönbözeti veszteség a tartalék-alap terhére, viszont a nyereség javára irandó.

Miután pedig a lefolyt évben az értékpapír-árfolyam különbözetében 6343 K. 52 fill. veszteségünk volt és ezt a 10000 K. értékpapír tartalék-alapból irtuk le, üzletünk ez évi jövedelme ily ezimén is 6243 K. 52 fill. tehertől szabadult.

E két körülményre azonban figyelemmel voltunk tiszta nyeresemény felosztási tervzetünk egybeállításánál is és nehogy a régi alapszabályokról az új alapszabályokra történt átmenet által e két tartalék-alapunkat károsodás érje, a rendes tartalék-alapnak szenvedett kamatvesztésével egyenlő összegű külön javadalmazását, az értékpapír tartalék-alapnak pedig szenvedett veszteségét és meghaladó olyan összeggel leendő javadalmazását hoztuk javaslatba, mely a ma létező értékpapír állományunk esetleges értékcsökkenése ellen elégséges biztosítékul szolgálhat.

Végül nyeresemény felosztási tervzetünk elkészítésekor figyelemmel voltunk azon körülményre is, hogy az 1908-ik üzletév nyereseményében már osztozó új részvények kibocsájtási árának f. évi április 1-én esedékessé váló III-ik részlete azért élvezi az ¼ évi kamatmentességet, mert azt az 1907. évi október 1-ig befizetett II-ik ¼ ed évi jövedelme kárpótolja.

Miután pedig ezen jövedelem bent foglaltatik a felosztás alá kerülő tiszta jövedelemben, ezen körülmény arra indított bennünket, hogy ezuttal a szokottnál valamivel nagyobb nyeresemény átvitelt javasoljunk új számlára.

Előre becsájtva még, hogy az 1907-ik üzletév nyereseményének felosztása új alapszabályaink átmeneti intézkedéseképpen még a régi alapszabályok rendelkezései szerint történik és hogy belőle osztalékhoz ugy a régi alapszabályok, mint az új részvény kibocsájtás feltételei értelmében csak a régi 1200 részvény birtokosai tarthatnak igényt, ezen tiszta nyeresemény felosztására nézve következő javaslatot van szerencsénk előterjeszteni:

Tiszta nyeresemény 122121 K. 11 f., elkülönítendő ebből mindenképp előt a mult évi nyeresemény áthozat 13722 K. 66 f., marad 108398 K. 45 f. Ebből levonandó a régi alapszabályok 65 §-ában meghatározott célokra 25%-tali nyeresemény 27099 K. 61 f., marad 81298 K. 84 f., hozzáadva ehhez a mult évi nyeresemény áthozatott 13722 K. 66 f., rendelkezésre áll 95021 K. 50 f.

(Ennek felosztására vonatkozólag előterjeszti az igazgatóság az általunk már ismeretett javaslatot).

Mielőtt jelentésünket bezárnánk, van szerencsénk bejelenteni, hogy II-od könyvelőnek más pénzügyihez I-ső könyvelővé történt megválasztása következtében tisztviselőink karában személyváltozás történt. Megürült helyére ideiglenes minőségben Erdős Zsigmond gyakornokunkat léptettük elő. Gyakornokul Hornok Lajos felső keresk. iskolát végzett szekszárdi lakost alkalmaztuk.

Bejelentjük végül, hogy az évközben 5500 korona vételárban egy betörés és tüzmentes Safe depositot szereztünk be, melynek 12 kisebb rekesze egyenkint évi 10 korona bérösszegért, 8 nagyobb rekesz pedig egyenkint évi 14 korona bérösszegért az azt igénybe venni óhajtó közönségnek folyó évben már rendelkezésére áll. Mivel azonban ezen vétellel felszerelési számlánk nagyon felerelkedett, jónak láttunk belőle 3000 koronát a tiszta jövedelemből külön is leírásra ajánlani.

Mindezek után kérjük az igen tisztelt közgyűlést, hogy igazgatósági jelentésünket szíves tudomásul venni, tett intézkedéseinket jóváhagyni, a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után az előterjesztett mérleget és a tiszta nyeresemény felosztására vonatkozó

javaslatunkat elfogadni. az igazgatóság részére a felmentvényt megadni, végül az 1200 drb régi részvény után a részvényenkint 35 koronában megállapított osztaléknak azonnali kifizetését elrendelni méltóztassék.

Az élénk érdeklődéssel meghallgatott igazgatói jelentés után Szondy István felügyelő bizottsági elnök olvasta fel a felügyelő-bizottság jelentését, amely élénken kidomborítja az igazgatóságnak és a tisztikarnak az intézet üzletmenetében kifejtett odaadó tevékenységét. Mindkét jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a nyereségyelosztására vonatkozó javaslatot elfogadta, az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Örffy Lajos vezérigazgató előterjesztése a közgyűlés a tisztai nyugdíjalap egyes szakaszait az új alapszabályok rendelkezésével összhangba hozta és ennek alapján kimondta, hogy a nyugdíjalap a tiszta nyereségből 1908. évtől csak 2% ba részesül (2 1/2% helyett) és a nyugdíj tőkéje a rendes betéti kamattal gyümölesztetik.

Miután Örffy Lajos vezérigazgató bejelentette, hogy özv. Laky Józsefnek kegydíj meghosszabbítás iránti és özv. Fördös Vilmosnak elévült betétek kiutalványozására vonatkozó kérelmeik későn érkeztek be s így ezen ülésen nem tárgyalhatók, az ülés az elnök elterjesztésével véget ért.

A Tolnai polgári Takarékpénztár XXVI. évi zárszámadása.

A báró Drasche-féle birtok földparcellázása a tolnai pénztárat forgalmát nagyban megélénkítette és azon egészséges mederbe terelte, hogy működésüknek főtere nem a vidék, hanem Tolna és így forgalmuk tekintélyes része ügyvétségek nélkül nyer lebonyolítást. Természetes, hogy ezen forgalmi emelkedés élénken észlelhető Tolna legregibb pénztáratának a Tolnai Polgári Takarékpénztárnak üzleti eredményén. Az intézet igazgatósága bár a pénzügyi következtében betétkamatlábát 4%, 4 1/2% ra emelte és az élénk pénzkereslet a lefolyt évben igen drága visszszámítolási hitel erősebb igénybe vételét tette szükségessé, ezért, mint az évi jelentésében önérettel jelenti ki a vezetőség, a hitelt keresőkkel szemben előzékenyen jártak el és nem használták ki az adások szorult helyzetét, mint ezt egyes vidéki, főként budapesti intézetek tették. Ezen minden oldalra kiterjedő előzékenység is nagyban hozzájárult, hogy az intézet összes üzletági emelkedjen és a betétállomány is 49,361 korona 29 fillér gyarapodást mutasson. A lefolyt évben a váltókihelyezés 38,128 korona 25 fillér, a jelzalog 78,695 korona 26 fillért emelkedett, a tiszta nyereségyelosztás nélküli nyereség pedig 8,311 korona 66 fillérral nagyobb, mint 1906 évben, a mely tekintélyes emelkedést az értékpapírok eladásából származó 7,486 korona 05 fillér nyereség magyarázza meg.

Az intézet bruttó nyeresége különben 165,699 korona 40 fillér, a tiszta nyeresége a múlt évi 3795 korona 57 fillér áthozattal, 39,744 korona évi tiszta nyeresége 35,948 korona 43 fillér. A tiszta nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a február hó 15-én tartandó közgyűlés elé: Adassék: 1. Az 500 részvény után 36 koronával osztalék fejében 18,000 korona. 2. Küön tartalékalapra 9,982 korona 76 fillér. 3. Osztalékalapra 5000 korona. 4. Értékpapír tartalékalapra 1000 korona. 5. Elnök tiszteletdíjára 200 korona. 6. Intézeti tisztviselők jutalmazására 990 korona. 7. Jótékonyozásra 150 korona. 8. Vitessék át 1908 évre 4,421 korona 24 fillér. Ha tekintetbe vesszük, hogy a részvények forgalmi értéke 460 korona, a kifizetett osztalék 780% kamatoztatásnak felel, a részvények belértékének gyarapítására fordított 16,608 korona 43 fillér 7-20%, úgy hogy a részvények hozadéka tulajdonképp 15%.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes forgalom 12,540,121 korona 20 fillér, összes vagyon 2,467,843 korona 33 fillér, a melyből váltókban 1,637,959 korona 57 fillér,

jelzalogkölesönökben 509,554 korona 26 fillér, kötelezvényekben 157,640 korona 79 fillér, értékpapírokban 33,910 korona 05 fillér van elhelyezve. Az intézet alaptőkéje 100,000 korona, tartaléktőkéje 100,017 korona 24 fillér. A betétállomány 2,015,496 korona 52 fillér. Visszszámítolás 172,409 korona 70 fillér. Az évi tiszta nyereség 35,948 korona 43 fillér.

MULATSÁGOK.

Kaszinó estély. A szekszárdi kaszinó hangversenynyel egybekötött táncestélye, mult szombaton folyt le a kaszinó helyiségében, a fokozott várakozást is felülmúló kiváló sikerrel. A fényes műsor vonzotta a közönséget, mely már a kezdetre kitűzött idő előtt zsufolóság megtöltötte a kaszinó nagytermét, s kedélyes társalgásba merülve várta a hangverseny megkezdését. Pontosan 9 órakor elült a társalgás zaja. A műsor első számát előadó urak: dr. Török Ottó (fuvola), Kenézy Endre (hegedű) Tolnay Artur (viola) léptek a podiumra s valódi művelzetet nyújtottak gyönyörű játékkal a közönségnek. A műsor második száma Scholtz Gusztávné úrasszony művészi zongora játéka volt. Mendelssohn H-moll Capriccio brillante című művét adta elő bámulatos technikával és meleg-séggel. Utána Krammer Jánosné urnő zongora kísérete mellett dr. Örffy Gyula Gounod-Alard Faust-fantáziáját adta elő hegedűn. Ugy a hegedű, mint a zongora játék mesteri volt. Mindkét szereplő valódi művészettel kezeli a hangszert és mindig kiváló nyújt. Ocskay Kornél, az orsz. zeneakadémia operaénekes növendéke Scholtz Gusztávné urnő, bájos zongora kísérete mellett énekelt magyar nótákat. Kellems és terjedelmes baritonjával, elragadta a közönséget. A program utolsó és kiemelendő pontja, a Wigand Janka urhölgy által előadott orosz nemzeti tánc volt. Remek orosz kosztümben, bravuros könnyedséggel mutatta be az oroszok nemzeti táncát. A szereplők mind kiváló produkáltak s egy-egy szám után alig akart elülni a közönség tetszés nyilvánítása. A közreműködő hölgyeket a rendezőség pompás virág bokrétaival lepte meg. A műsor után tánc következett, mely a legkitünőbb hangulatban, a reggeli órákig tartott. Az első négyest 60 pár táncolta. Jelen voltak. Asszonyok: Bajó Jánosné, dr. Beúthy Károlyné, Czirájk Frigyesné (Kajmád), Diczeny Lajosné, Dömötör Miklósné, Farbak Endréné, Fónagy Józsefné, (Góga), Gyergyi Dezsőné, Györfi Benőné, Grünvald Lajosné (Fadd), Hoffman Sándorné, Kamarás Béláné, dr. Káldi Gyuláné, Kenézy Csatárné (Győr), Kiss Jánosné, Klieber Györgyné, Krammer Jánosné, dr. Kramolin Gyuláné, Kovács Jakabné, dr. Krón Ferencné, dr. Leodold Kornélné, Leopold Lajosné, Leicht Lajosné, Linhardt Ignáczné, Lakatos Adolfné, Molnár Józsefné, dr. Müller Ferencné, Müller Jenőné, (Nagykanizsa), Niki-tits Imréné, Návay Emilné, (Bátaszék), Örffy Lajosné, Orosz Lajosné, Pazar Dezsőné, Perlaky Józsefné, Rassovszky Juliáné (Paks), Rácz Józsefné, Reisz Józsefné, Rill Józsefné, Sass Lászlóné (Borjád), Schmideg Mórné, Schvirján Józsefné, özv. Simontits Béláné, Scholtz Gusztávné, Stann Istvánné, Stockinger Jánosné, Szeghy Sándorné, Szévald Oszkárné, Szondy Istvánné, Török Béláné, Wigand Jánosné, Wilczek Sándorné (József pusza), Wolf Arnoldné, Wolf Henrikné, dr. Zipser Jakabné. Leányok: Györfi Erzsike, John Margit (Gyöng), Kamarás Józsa és Ilonka, Klieber Gizella, Krón Elza, Kellner Margit, Linhardt Hilda, Mányoky Sári, Návay Kata (Bátaszék), Ocskay nővérek, Orosz Flóra, Rill Mariska, Reisz Lidia, Schmideg Erzsike, Somogyi Paula, Stann Mariska és Sári, Stockinger Mili, Szondy Erzsike, Wigand Janka.

A soproni kath. kör bálja. A soproni kath. kör 1908. évi február 12-én hercege Esterházy Miklós és neje fővédnöksége mellett bált rendez. A pár száztágu rendezőség között, a Tolnamegyéből elszármazottak közül, Schneider Gáborné, mint háziasszony

védnök, Szendrői József vármegyei III. aljegyző pedig, mint társelnök szerepel.

Táncestély. A szekszárdi róm. kath. Olvasókör folyó évi február 16-án, saját nagytermében táncestélyt rendez. Belépő díj személyenkint 60 fillér. Felülfizetéseket a házalpra köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza az elnökség. A táncestély kezdete este 7 órakor.

Táncvizsgalom. A bátaszéki kereskedő ifjak folyó hó 8-án a „Polgári Kaszinó” nagytermében zártkörű táncvizsgalmat rendeznek. Belépti díj: személyjegy 1 kor. 20 fill., családjegy 3 kor. kezdete este 8 órakor. A tiszta jövedelem jótékonyozásra fordítatik, miért is felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A táncestély rendezői a hölgyeket izléses táncrenddel lepik meg.

Kath. kör estély Bouyhádon. A katolikus körben február 1-én tartott estély, dacára a kellemetlen időnek s ugyan az nap a főgymnáziumban tartott kurucz estélynek, reményen felül fényesen sikerült: a kurucz estélyről az intelligencia, mind a kath. körbe sereglett. Bevétel 280 K., volt s így a kör céljaira 200 kor. körül maradt fenn tiszta jövedelem.

Nőgyeleti bál. A dombóvári izr. nőgyelet f. hó 1-én tartotta, évenként szokásos bálját, mely ez idén, ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben, minden eddiginél fényesebben sikerült. Az izlésesen feldiszipített termet zsufolóság megtöltötte a helybeli és vidéki intelligencia, kik aztán legkedélyesebb jókedvben együtt is maradtak reggelig. A bál tiszta bevétele meghaladja a 300 koronát.

Táncvizsgalom Bouyhádon. A „Bouyhádi függetlenségi és 48-as Pártkör” folyó évi február hó 8-án a kör helyiségeiben (Studer-vendéglő) saját pénztára javára táncvizsgalmat rendez. Belépőjegy személyenkint 80 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és azokat hírlapilag nyugtázzák.

Domino-estély. A „tamási jótékony nőgyelet” folyó évi február hó 29-én, a nagyvendéglő összes helyiségében szegényei felsegélyezésére zártkörű dominó estélyt rendez. A tánczosnőkre a dominóban (vörös) való megjelenés kötelező. Belépti díj: személyjegy 2 kor., családjegy 3 személyig 5 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések a jótékonyozás érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Tüztöltő táncvizsgalom. A lengyeli önkéntes tüztöltőség folyó évi február hó 9-én Koller Mihály vendéglőjében a tüztöltőszerék beszerzésére zártkörű táncvizsgalmat rendez. Belépti díj személyenkint 1 korona 60 fillér, családjegy 3 korona. Kezdeté 8 órakor.

GAZDASÁG.

Borok értékesítése. A budapesti m. kir. központi mintapincezet kezelő „Magyar Bortermelők Orsz. Szövetkezetének Igazgatósága” közvetlen érintkezésbe kíván lépni ama bortermelőkkel, kiknek 1905., 1906. vagy 1907. évi termésű borkészleteik vannak és pedig azon czélból, hogy velük boraiknak a mintapinceze, illetve a szövetkezet útján való értékesítése érdekében összeköttetést létesítsen s e végből boraikat az alapszabályok értelmében bizományi kezelésre és elárúsításra befogadja, esetleg szövetkezeti számlára meg is vásárolja. Az érintkezés megkönnyítése érdekében a földmívelésügyi miniszter rendeletéből a közszégi előljáróságok az ily termelőköt összeírják s ezen összeírás alapján a szőlészeti és borászati felügyelőségek teszik meg a további lépéseket.

Új szénkéreg raktár. A földmiv. m. kir. miniszteriumnak f. évi január hó 29-én 114,560/VIII—1. számú rendelete folytán Kölesden bizományi szénkéreg raktárnak felállítására engedélyeztetett s annak bizományi kezelésével a község előljárósága bízott meg. A körzetbe tartozó Kistormás, Kéty, Borjád, Uzd, Felsőhídvég, Kiskajdacs, Medina és Szedres községek jövőben tehát szénkéreg szükségleteiket Kölesdről szerezhetik be.

Szerkesztői üzenetek.

Soh. I. Keszőh'degkut. Bár a cikk nem minden pontjával értünk egyet, azt nemsokára közöljük.

K. Zsófia Szekszárd. Nagyon köszönjük. E héten lehetetlen volt hozni. Legközelebb.

P—y. I. Nyiregyháza. Megkaptuk. Kérem szives türelmed. Nemsokára közöljük. A napokban levelet is írok.

M. F. Baja. Nagyon köszönjük. E héten lehetetlen volt a sok aktuális dolog miatt.

NYILTTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Családunk azon tisztelt barátai és ismerősei, kik atyánk temetésén való megjelenésükkel, fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton halás köszönetüket.

Hoffmann Margit,
Haja Testvérek.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatása, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd

HIRDETÉSEK.

Dijnok.

A völgyeségi járás főszolgabírói hivatalban egy jó írásu, szolid magaviseletű egyén 2 korona díjazás mellett azonnali alkalmazást nyerhet.

Főszolgabíró Bonyhád.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdenőttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabedalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tuzatonként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: **"Az ember egészsége"** című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 20—52

1 kg. legfinomabb

Cuba kávé

3.20 korona

5 kilós postacsomagban bérmentve, bármely postaaállomásra.

Kapható: 3—3

GAUZER ÁDÁM

fűszer, csemege, déligyümölcs kereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

1042 szám

t. k. 1908.

Hirdetmény.

Gyulaj községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t. cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teher-tétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1908. évi augusztus hó 1 napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt

kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1908. évi augusztus hó 1. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908. évi augusztus hó 1. napjáig** bezárólag nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulva után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A tamási kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1908 január hó 21.

Várady,

3—3

kir. járásbíró.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy folyó hó 1-én a **Hungária gőzfürdőben** a fürdőmesteri állást én töltöttem be. 16 évi gyakorlatom, amelyet fővárosi fürdőkben töltöttem el, tanuskodik szakavatottságom mellett. Ugy a tyukszemvágás, mint a masszírozás és benőtt köröm kivágása stb., manikűrözés és minden ide vágó dolgok pontos elvégzését illetőleg biztos vagyok benne, hogy a nagyérdemű közönség elismerését itt is kivívom, mint mindenütt.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, alázatos tisztelettel ajánlom magam szives figyelmébe.

Jáschó Milos

fürdőmester.

Tolnavármegye alispánjától.

1663. sz.

1908.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett **szekszárdi mértékhitelítő hivatal vezetői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

A mértékhitelítő díjai a mértékhitelítésből befolyó összes jövedelemnek 50%-a, továbbá 50 korona évi irodaátalány.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy a mértékhitelítési szakvizsga letételét igazoló, továbbá illetőségi és erkölcsi bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **f. évi márczius hó 1-éig** annyival inkább nyújtásuk be, mivel az elkésletten beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szekszárdon, 1908. évi február hó 5-én.

Simontsits Elemér

Tolnavármegye alispánja.

Ifjúsági íratok

mélyen leszállított áron

Báter János

könyvkereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

Eladó szőlő.

özv. Guzmits Zsigmondné tulajdonát képező előhegyi egyholdas szőlő szabad kézből eladó. 1-2

Értekezni lehet a tulajdonosnál, Bartina-utca 1317. számú lakásán.

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

FIGYELEM!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsőrendű szilfa vágott tűzifát, métermázsánként **2 korona 80 fillér**, kilónként **3 fillér** árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyszintén tatai brikett szén is kapható.

Továbbá minden fajta hasáb és dorong

T Ü Z I F A

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasuti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyszintén a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 7-10

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik **Szekszárdon, Duna-utca 64/a.**, Horváth József szobakáplár házában, aki úgy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Nevezettnek sikerült budapesti összeköttetései révén mindenemű külföldi fából raktárt berendezni és így a legkényesebb igényeknek is eleget tud tenni. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanoncot keres.** 9-16

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyészbikák eladó; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez **Kajmád, u. p. Tolna.** 15-15

Üzlet áthelyezés saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórákat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omege, Tawannes Wath Ch, Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtípákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón eszközöltetnek.**

Schulz Gusztáv

órás és ékszerész.

30-52

Ideális arcz-eréme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde szint kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsirszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztátalanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszerárban Szekszárdon. 54-54

Eladó méhek.

Országos-egyesületi kaptárban jól be telelt 16 méhesalád eladó. A törzsek 8-10 keret mézzel, 16 kereten telelnek. A kaptárok kettősfaluak, bélelték, Hannemann-ráccsal, rüplykszabályozóval, fedődeszkácskával vannak felszerelve.

Pusztakajmád, u. p. Tolna.

Bécsy István

községi isk. tanító.

2-3

Eladó ház.

A Virág-utca 496. számú ház, mely áll 4 szoba, előszoba, veranda és mellékhelyiségekből, szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál. 2-2

A legszebb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth” műtermében készülnek

Szekszárd.

Széchenyi-utca 651. szám.

5-51

Csak szakértő mügépezektől vegyünk varrógépet!

Az eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és mühimző gépek

a jelenkor legtökéletesebb varró és mühimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és mühimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, **karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jóságáért, kiváló **aczelszerkezetének** szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulható bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre** is. **Varrógepek javítására szakértő műszerészünket** bárhova **videkre is kiküldjük.**

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolna-megye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

mügépezeknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

33-33